

Åsmund Arup Seip

NTLs omdømme 2018

Arbeidstakernes syn på
fagforeninger og fagforenings-
arbeid i statlige virksomheter

Fafo-notat

2018:08

Åsmund Arup Seip

NTLs omdømme 2018

Arbeidstakernes syn på fagforeninger og
fagforeningsarbeid i statlige virksomheter

Fafo-notat 2018:08

© Fafo 2018

ISSN 0804-5135

Innhold

Forord	5
Sammendrag.....	6
1. Bakgrunn, problemstillinger og metode	8
2. Hvor godt kjent er fagforbundene?	10
3. Organiserte arbeidstakere og deres fagforbund	13
Fagforeningsmøter og medlemmenes kontakt med tillitsvalgte	13
Hvordan gjør den lokale tillitsvalgte jobben som tillitsvalgt?	16
Hvordan gjør forbundet jobben på nasjonalt nivå?	17
Lønnsforhandlinger og lønnsfordeling	23
Fagforeninger og politiske spørsmål	25
Synlighet i media	30
Bruk av sosiale media.....	30
Lojalitet til fagforeningen.....	31
4. Uorganiserte arbeidstakere	36
Grunner til å melde seg ut eller ikke melde seg inn.....	36
Uorganisertes holdninger til fagforeninger	37
Uorganisertes valg av hovedorganisasjon.....	38
5. Hva er framtidens tema?	40

Forord

Denne undersøkelsen er gjennomført for å avdekke hvilket omdømme NTL har i dag, og hvordan forbundets medlemmer og andre arbeidstakere ser på fagforeninger og på arbeidstakerorganisasjonenes arbeid. Prosjektet er finansiert av NTL, og undersøkelsen er gjennomført i januar 2018. Spørreundersøkelsen er ment å dekke ansatte i staten og i statlige virksomheter som er organisert i Arbeidsgiverforeningen Spekter.

En takk til NTL for gode råd under utformingen av spørreskjema, og til Ole Fredrik Ugland hos Kantar TNS for rask og effektiv gjennomføring av undersøkelsen. En takk også til Rolf K. Andersen og Bente Bakken på Fafo for hjelp til å ferdigstille notatet.

Oslo, februar 2018

Åsmund Arup Seip

Sammendrag

For å måle NTLs omdømme og kjennskapen arbeidstakere har til organisasjonen, gjennomførte Fafo i januar 2018 en undersøkelse rettet til ansatte i staten. Fafo valgte å bruke Kantar TNS' webpanel, og undersøkelsen omfatter 986 personer.

- NTL er det desidert best kjente forbundet blant statsansatte. 38 prosent sier de kjenner forbundet *ganske godt* eller *svært godt*. Parat, Tekna, NITO og Forskerforbundet kommer på de neste plassene, med mellom 20 og 25 prosent som svarer at de kjenner godt til organisasjonen.
- 75 prosent av NTLs medlemmer svarer at organisasjonenes egne nettsider er en viktig kilde til kunnskap om fagforeninger. Blant alle ansatte under ett, er det 62 prosent som svarer dette. Fagblader, dagsaviser og andre større nyhetsmedier er også viktige kilder til kunnskap om fagforeninger. For NTLs medlemmer spiller også informasjon på e-post en viktig rolle.
- 46 prosent av NTLs medlemmer sier de ikke har vært i kontakt med tillitsvalgte i løpet av det siste året. Blant medlemmer i de andre organisasjonene er det 53 prosent som ikke har vært i kontakt med tillitsvalgte. 29 prosent av NTLs medlemmer har kontaktet tillitsvalgt om egen lønn, mens lønnsfordelingen på arbeidsplassen er et tema som 16 prosent av NTLs medlemmer har drøftet med tillitsvalgte. Generelt har flere NTL-medlemmer enn gjennomsnittet for de organiserte, kontakt med sine tillitsvalgte.
- Rundt 50 prosent av alle organiserte har deltatt på et fagforeningsmøte siste året. Andelen er litt høyere for NTLs medlemmer (63 prosent). Tallene viser at NTL har oppslutning om sine fagforeningsmøter. 76 prosent av de som deltok, svarte at fagforeningsmøtet var nyttig.
- De fleste medlemmer er fornøyd med tillitsvalgtes arbeid. Det er litt mer misnøye med lønnsforhandlinger og informasjon enn med andre deler av tillitsvalgtes arbeid.
- Mellom 70 og 80 prosent av alle organiserte arbeidstakere i staten mener forbundet deres er engasjert i utviklingen i offentlig sektor. NTL-medlemmer ser ut til å være mer fornøyd enn medlemmer i de andre organisasjonene sett under ett, både når det gjelder å gi medlemmene god informasjon om organisasjonens politikk, føre en tydelig lønnspolitikk, jobbe for en lønnsfordeling medlemmet er fornøyd med, eller det dreier seg om forbundets evne eller vilje til å ta et helhetlig samfunnsansvar.
- NTL-medlemmer jevnt over er mer fornøyd med hvordan forbundet jobber på nasjonalt nivå, enn gjennomsnittet. Både i spørsmålet om regulering av arbeidstid og når det gjelder lokale lønnsforhandlinger og pensjon, er NTL-medlemmer mer fornøyd enn medlemmer i de andre organisasjonene samlet sett.
- Andelen NTL-medlemmer som er fornøyd med de lokale lønnsforhandlingene, er høyere enn gjennomsnittet. Ser vi på de fire hovedorganisasjonene hver for seg, er det forskjell mellom LO og YS på den ene siden, og Unio og Akademikerne på den andre. Blant LOs og YS' medlemmer er det flere som er fornøyd med de lokale forhandlingene, enn i de to andre hovedorganisasjonene.

- NTL har en mindre andel medlemmer som sier seg *helt enig* i påstanden om at mange med lang utdanning tjener for lite i forhold til industriarbeidere, enn de andre organisasjonene sett under ett. NTL har også et større antall medlemmer som svarer *ikke sikker*. Forskjellen i holdninger kan ligge i NTLs medlems sammensetning når det gjelder utdanning. Vi finner ingen sikker forskjell i holdninger hos NTL-medlemmer og medlemmer i andre organisasjoner når vi kontrollerer for utdanning.
- Det er stor forskjell på NTL og de andre organisasjonene sett under ett, i spørsmålet om fagforeninger bør støtte enkelte politiske partier i en valgkamp. Blant medlemmene i andre organisasjoner er det 67 prosent som er enig i at fagforeninger ikke bør støtte enkelte partier under en valgkamp. I NTL er andelen 38 prosent.
- Litt under halvparten av de organiserte er *ganske enig* eller *helt enig* i at organisasjonen er godt synlig i media. Rundt 30 prosent er verken enig eller uenig, mens 20 prosent er uenig i påstanden. Det er ikke stor forskjell på svarene fra NTL og andre organiserte.
- 33 prosent av de organiserte arbeidstakerne følger forbundet sitt på Facebook. I NTL er det 31 prosent av medlemmene som gjør dette. Det er en langt større andel av tillitsvalgte enn ordinære medlemmer som følger sitt forbund på Facebook.
- Rundt halvparten alle fagforeningsmedlemmer opplever en form for identifikasjon med sin fagforening, mens rundt en tredjedel er *verken enig* eller *uenig* i at de kan oppleve en slik identifikasjon. Det er bare et lite mindretall på 10–15 prosent som sier seg uenig i påstanden «jeg identifiserer meg med fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min».
- Over halvparten av medlemmene i arbeidstakerorganisasjoner for statsansatte er *ganske enig* eller *helt enig* i at det ville være vanskelig å skifte organisasjon.
- NTL skiller seg ut fra de andre organisasjonene sett under ett når medlemmene blir bedt om å ta stilling til påstanden: «med min utdanning er det bare én fagforening/arbeidstakerorganisasjon som er aktuell». Det er langt flere i NTL enn i de andre organisasjonene som er *ganske uenig* og *helt uenig* i påstanden.
- Fagforeningsmedlemmer er i høy grad lojale, og svært få vurderer å melde seg ut av sin arbeidstakerorganisasjon. Det er en større andel av NTLs medlemmer som sier at de ikke har vurdert å bytte fagforening eller å melde seg ut, enn i de andre organisasjonene sett under ett.
- Fire prosent av NTLs medlemmer har i løpet av det siste året meldt overgang fra en annen organisasjon. Det viser at NTL har en medlemsstrøm fra andre organisasjoner. Denne strømmen er verken større eller mindre enn for de andre organisasjonene sett under ett.
- To tredjedeler av de uorganiserte i statlig virksomhet har tidligere vært organisert i en fagforening. Blant de viktigste grunnene som oppgis for å melde seg ut av en fagforening, er at medlemskap ikke lenger er aktuelt eller at man ikke fikk noe igjen for medlemskapet.
- Godt over halvparten av de uorganiserte mener de ikke har behov for medlemskap i en fagforening. 60 prosent sier seg *ganske enig* eller *helt enig* i at de best kan ivareta sine interesser selv og at de ikke har behov for å være medlem av en fagforening.
- Litt over 10 prosent av de uorganiserte sier de gjerne vil være medlem i en fagforening. Det er også nesten 40 prosent av de uorganiserte som føler de ikke har funnet en organisasjon som passer for dem.

1. Bakgrunn, problemstillinger og metode

Organisasjonsgraden i offentlig sektor er høy i Norge. I 2014 var 85 prosent av de ansatte i statlig sektor organisert i en fagforening (Nergaard 2016). Organisasjonsgraden i privat sektor er lavere, men trolig er den ganske høy i statlig eide foretak som er organisert i Spekter. Dette tyder på at arbeidstakere i statlig virksomhet har godt kjennskap til fagforeninger og hva fagforeningene driver med. Men er det forskjell? Hvor godt kjent er fagforbundene, og hvor synlig er de i ulike medier? Dette var spørsmål NTL ønsket å få svar på.

Som andre fagforbund gjør tillitsvalgte og ledelsen i NTL et stort arbeid med å drifte organisasjonen og ivareta medlemmenes interesser. Men bortsett fra tilgangen og frafallet av medlemmer, har organisasjonen og de som jobber der få sikre mål på hvordan organisasjonen oppfattes blant medlemmer og andre arbeidstakere. I hvor stor grad føler medlemmene tilhørighet i sitt fagforbund? Eller går de kanskje i tanker om å skifte organisasjon?

For å måle NTLs omdømme og kjennskapet arbeidstakere har til organisasjonen, gjennomførte Fafo en undersøkelse i januar 2018, rettet til ansatte i staten. Fafo valgte å bruke Kantar TNS' webpanel, som var kostnadseffektivt og mulig innenfor tilgjengelige tidsrammer. Undersøkelsen ble sendt ut til 2155 statsansatte, eksklusive helsetjenestene. Totalt sett er undersøkelsen åpnet av 1121 respondenter (52% av utsendte). Blant disse har 63 respondenter returnert ufullstendig besvarelse. Tolv respondenter er fjernet fra utvalget da de oppgir ikke å være ansatt i staten. Undersøkelsen ble avsluttet med 1046 respondenter. Besvarelsene utgjør 93% av respondentene som antatt har mottatt invitasjon og 49% av de utsendte skjemaene (se tabell 1).

Tabell 1 Webundersøkelse, utsendte spørreskjema og svarandel. Kilde: Kantar TNS.

Status	Antall respondenter
Utsendinger	2155
Ikke kontakt	1034
Kontakt	1121
Frafall:	
Ufullstendig utfylling	63
Ikke målgruppe	12
Teknisk problem	0
Intervju	1046

Etter at de som oppga at de var pensjonister var tatt ut av undersøkelsen, omfattet undersøkelsen 986 personer. Disse var registrert som «statsansatte» i panelet, men omfattet arbeidstakere både i offentlig sektor (811 svar) og i offentlig eide selskaper (135). Vi valgte

å beholde en gruppe deltakere som har oppgitt at de tilhører privat sektor (40 svar) i undersøkelsen, fordi svaret kan være forenelig med å være ansatt i en virksomhet i Spekters tariffområde. Hensikten har vært å fange opp arbeidstakere i det statlige tariffområdet og i tariffområdene til Spekter, med unntak av helseforetakene. Spekters tariffområder omfatter også privat virksomhet.

Det er 87 prosent (862 respondenter) som oppgir at de er medlem av et fagforbund eller en arbeidstakerorganisasjon, og 12 prosent (120 respondenter) som svarer at de ikke er medlem. Fire respondenter har valgt å svare *ikke sikker*. Det er flere respondenter som har oppgitt at de er medlem av en arbeidstakerorganisasjon, men som ikke har oppgitt hvilket forbund eller organisasjon de er medlem av. Dette fører til at antallet med organisasjonstilhørighet i analysene er noe færre (813 respondenter) enn antallet som er medlem av en arbeidstakerorganisasjon (862 respondenter). Andelen som har oppgitt hvilket forbund de tilhører, utgjør 82 prosent av alle respondentene. Siden statlige virksomheter utenfor det statlige tariffområdet også er med, vil vi forvente at organisasjonsgraden i undersøkelsen ligger litt lavere enn den faktiske organisasjonsgraden i staten (ca. 85 prosent).

Andelen respondenter som oppgir at de er medlem av NTL, er 16 prosent (155 respondenter) av alle arbeidstakerne og 18–19 prosent av de organiserte arbeidstakerne i undersøkelsen. NTL er den største organisasjon i staten og den desidert største i vårt datamateriale.

Tabell 2 viser andelen ordinære medlemmer og medlemmer med tillitsvalgterfaring i NTL og i de andre organisasjonene sett under ett. Andelen med tillitsvalgteferfaring er summen av de som har oppgitt at de er tillitsvalgte og de som har oppgitt at de har vært tillitsvalgt tidligere. Nederst i tabellen er andelen som er tillitsvalgte nå angitt.

Tabell 2 Andel ordinære medlemmer og medlemmer som er eller har vært tillitsvalgte (tillitsvalgteferfaring) fordelt etter organisasjonstilhørighet, NTL og alle andre arbeidstakerorganisasjoner samlet.

	Andre organisasjoner	NTL
Medlem, ikke tillitsvalgt	63 %	60 %
Tillitsvalgteferfaring	37 %	40 %
Sum (N)	100 % (658)	100 % (155)
Tillitsvalgte nå	11 %	14 %

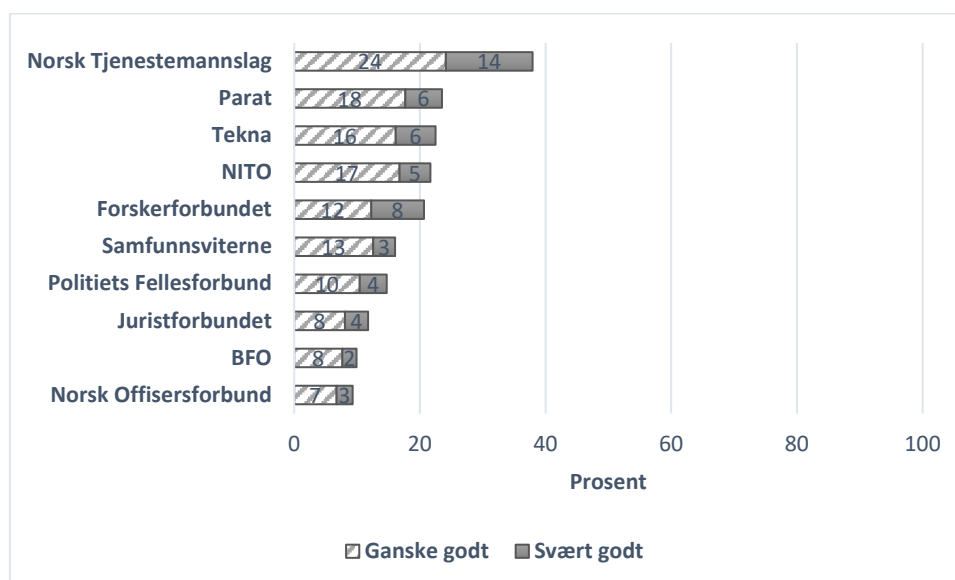
Vi vurderer datamaterialet som litt for usikkert til å gi sikre analyser på detaljnivå, men godt egnet til å vise hovedtrekk ved arbeidstakernes holdninger til og syn på fagorganisering, og der det er markante forskjeller mellom NTL og de andre organisasjonene. Det kan være særtrekk ved de som velger å være deltaker i et webpanel, som vi ikke kan ta høyde for i analysene. Samtidig ser vi at utvalget fra webpanelet gir et godt samsvar med de forholdene vi kan undersøke. Organisasjonsgraden i staten ligger på rundt 85 prosent, men organisasjonsprosenten i vårt utvalg er 82 prosent. NTL organiserer mellom 20–25 prosent av de statsansatte. I vårt utvalg utgjør de 18–19 prosent av de organiserte.

Spørreskjema er gjengitt bakerst i rapporten.

2. Hvor godt kjent er fagforbundene?

For å få et bilde av hvor godt kjent NTL og andre forbund er blant arbeidstakere i staten, valgte vi ut ti av de største forbundene i staten og ba alle arbeidstakerne i undersøkelsen, både organiserte og uorganiserte, om å angi hvor godt de kjente til de ulike forbundene. Svaralternativene var *svært dårlig*, *ganske dårlig*, *verken dårlig eller godt*, *ganske godt* og *svært godt*. I tillegg kunne respondenten velge *ikke sikker*. Figur 1 viser prosentandelen som har svart *godt* eller *ganske godt*.

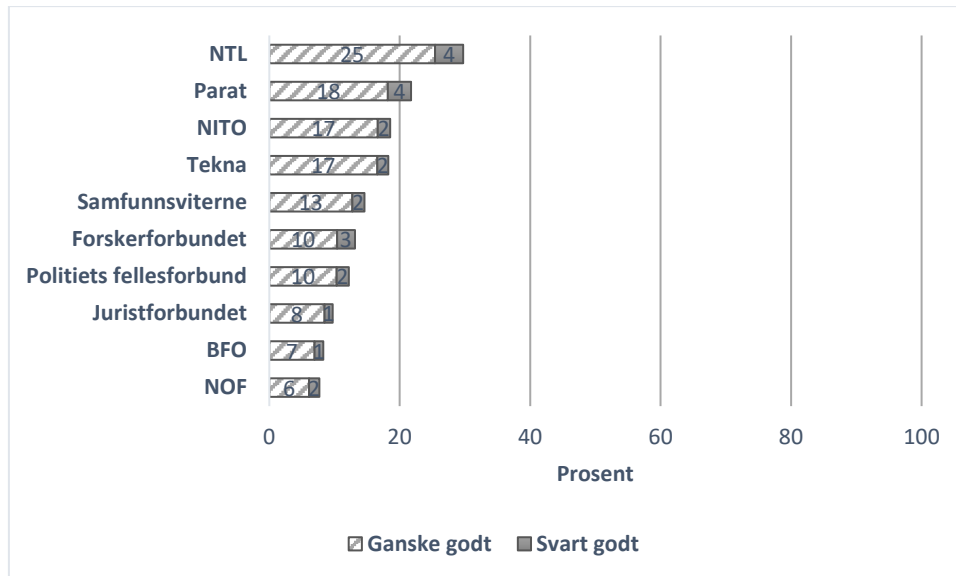
Figur 1 Hvor godt eller dårlig kjenner du de følgende fagforeningene / arbeidstakerorganisasjonene? N = 948-982.

NTL er det desidert best kjente forbundet blant statsansatte. 38 prosent sier de kjenner forbundet *ganske godt* eller *svært godt*. Parat, Tekna, NITO og Forskerforbundet kommer på de neste plassene, men mellom 20 og 25 prosent som svarer de kjenner godt til organisasjonen. Alle disse forbundene er store forbund i staten, med over 5 000 medlemmer.

NTL er den største organisasjonen i staten, og den største i denne undersøkelsen. De store organisasjonene vil gjerne ha en fordel i slike målinger, fordi de har flest medlemmer som trolig kjenner organisasjonen godt. Figur 2 viser andelen som svarer at de kjenner forbundet *ganske godt* og *svært godt*, når vi har tatt bort svar fra egen organisasjon. Figuren viser altså hvor godt organiserte i staten kjenner til de andre organisasjonene.

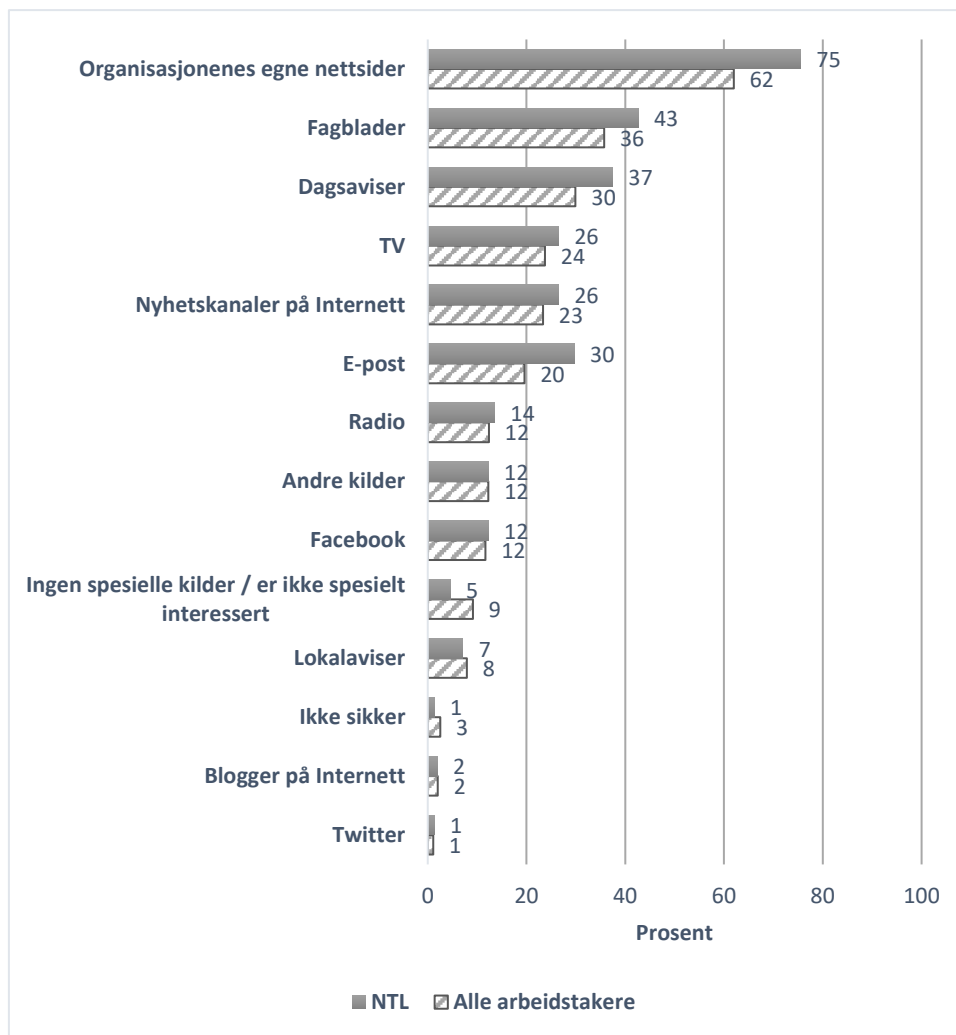
Figur 2 Hvor godt eller dårlig kjenner du de følgende fagforeningene / arbeidstakerorganisasjonene? Svarene omfatter bare kjennskap til andre organisasjoner enn der respondenten oppgir medlemskap. N = 673-822.

Selv om vi ser bort fra kjennskapet egne medlemmer har til egen organisasjon, er NTL fortsatt den best kjente organisasjonen i offentlig sektor. 30 prosent av medlemmer i andre organisasjoner sier de kjenner NTL *ganske godt* eller *svært godt*. Også Parat, Nito og Tekna er relativt godt kjent i andre organisasjoner.

Det er mange steder arbeidstakerne kan få kunnskaper om fagforeninger. Den viktigste arenaen er kanskje på arbeidsplassen, der man møter andre organiserte arbeidstakere og tillitsvalgte. Men også i media og på sosiale medier finnes det informasjon om fagforeninger. I undersøkelsen spurte vi alle arbeidstakerne om hvilke kilder til kunnskap om fagforeninger som var viktigst for dem. De kunne krysse av for flere alternativer dersom det var aktuelt.

Figur 3 Hvilke kilder til kunnskap om fagforeninger / arbeidstakerorganisasjoner er viktigst for deg? Merk alle som passer. N= 155, 986.

Figur 3 viser hvilke kilder til kunnskap om fagforeninger som er viktigst for ansatte i staten. De mørke søylene viser svar fra NTL-medlemmer. 75 prosent av forbundets medlemmer svarer at organisasjonenes egne nettsider er en viktig kilde til kunnskap om fagforeninger. Blant alle ansatte under ett, er det 62 prosent som svarer dette. Figuren viser videre at fagblader, dagsaviser og andre større nyhetsmedier er viktig. For NTLs medlemmer spiller også informasjon på e-post en viktig rolle. Sosiale medier ser ikke ut til å være noen viktig kilde til kunnskap om fagforeninger. Vi skal likevel se senere, at mange oppgir at de følger sitt eget forbund på Facebook.

3. Organiserte arbeidstakere og deres fagforbund

I dette kapittelet ser vi på hva de som har svart at de tilhører et fagforbund eller arbeidstakerorganisasjon mener om tillitsvalgtes innsats og organisasjonenes politikk. Tallmaterialet er for lite til at vi kan se på organisasjonene hver for seg. Vi har derfor valgt å se på NTL, som er den største organisasjonen, for seg, og sammenlikne svarene til NTLs medlemmer med svarene fra de andre forbundene samlet sett. Til sammen 58 ulike forbund har medlemmer som er med i undersøkelsen.

Fagforeningsmøter og medlemmenes kontakt med tillitsvalgte

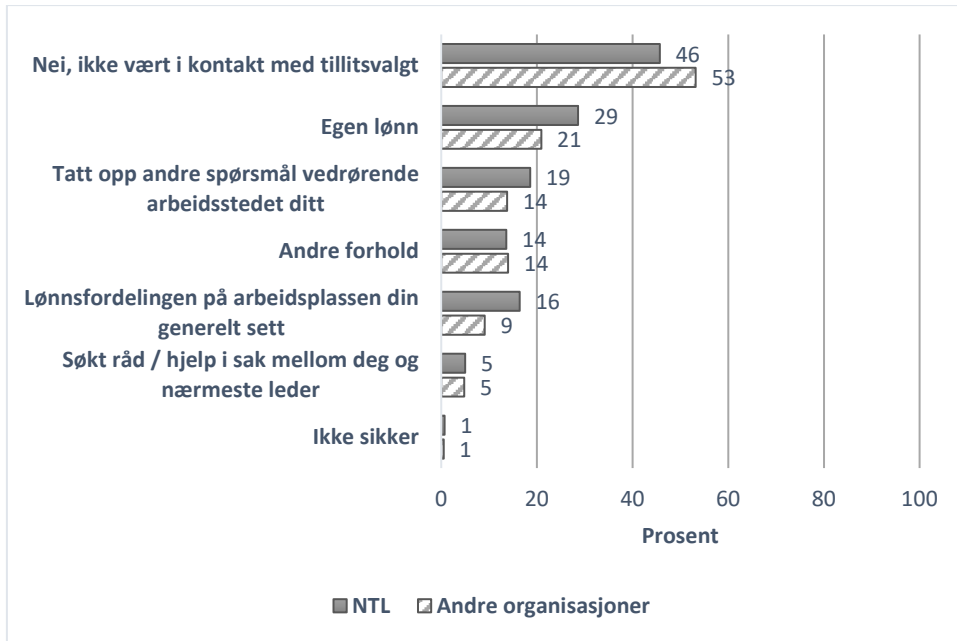
Mange forbund har et stort apparat av lokale tillitsvalgte som ivaretar medlemmenes interesser ute på arbeidsplassene. 11 prosent av alle fagforeningsmedlemmer i denne undersøkelsen oppgir at de er tillitsvalgte. Blant NTLs medlemmer er det 14 prosent tillitsvalgte. Samlet sett har 38 prosent av alle fagforeningsmedlemmer enten vært tillitsvalgte, eller de er det nå. Men hvilken kontakt er det mellom medlemmene og de tillitsvalgte ute på arbeidsplassene, og hva snakker medlemmene med de tillitsvalgte om?

Vi spurte alle organiserte om de i løpet av det siste året hadde vært i kontakt med tillitsvalgte i forbindelse med ulike forhold som ble listet opp. Figur 4 viser hvordan medlemmene i NTL og i de andre organisasjonene svarte.

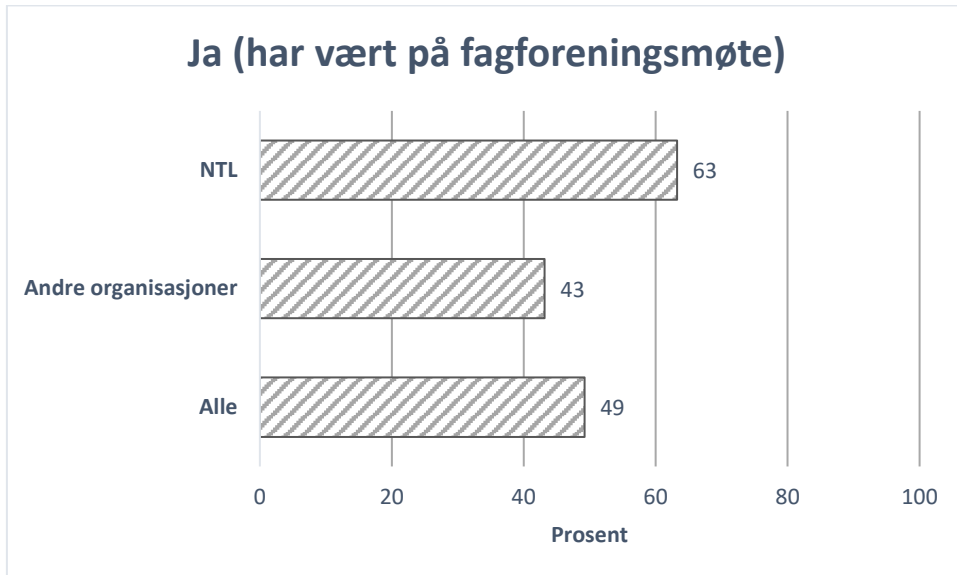
Ser vi på NTLs medlemmer og sammenlikner med svarene fra medlemmer i de andre organisasjonene sett under ett, ser vi at litt flere av NTLs medlemmer har vært i kontakt med tillitsvalgte i løpet av det siste året. 46 prosent av NTLs medlemmer sier de ikke har hatt slik kontakt, mens tallet for de andre organisasjonene er 53. 29 prosent av NTLs medlemmer har kontaktet tillitsvalgt om egen lønn, mens det tilsvarende tallet for de andre organisasjonene er 21 prosent. Også lønnsfordelingen på arbeidsplassen er et tema NTLs medlemmer drøfter med tillitsvalgte. 16 prosent har hatt kontakt om dette.

For å informere medlemmer, for å høre deres synspunkter og for å velge tillitsvalgte, har arbeidstakerorganisasjonene medlemsmøter på arbeidsplassene. Vi spurte de organiserte om de i løpet av det siste året hadde deltatt på fagforeningsmøte eller informasjonsmøte holdt av fagforeningen. Figur 5 viser at rundt 50 prosent av alle organiserte har deltatt på et fagforeningsmøte siste året. Andelen er litt høyere for NTLs medlemmer (63 prosent). Den relativt høye andelen arbeidstakere som har deltatt på fagforeningsmøte gir uttrykk for en fagforeningstradisjon og en måte å drive fagforening på i Norge. Tallene viser også at NTL har oppslutning om sine fagforeningsmøter.

Figur 4 Har du i løpet av det siste året vært i kontakt med tillitsvalgt vedrørende noen av de følgende forholdene? Merk alle som passer. Medlemmer unntatt tillitsvalgte. N = 140, 602.

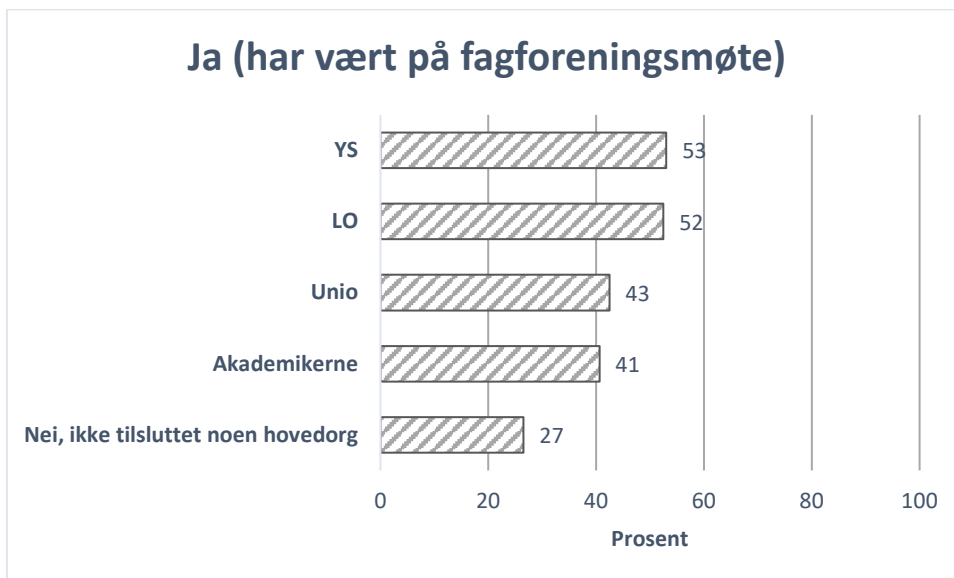

Figur 5 Har du i løpet av det siste året deltatt på fagforeningsmøte / informasjonsmøte holdt av fagforeningen? N = 155, 658, 813.

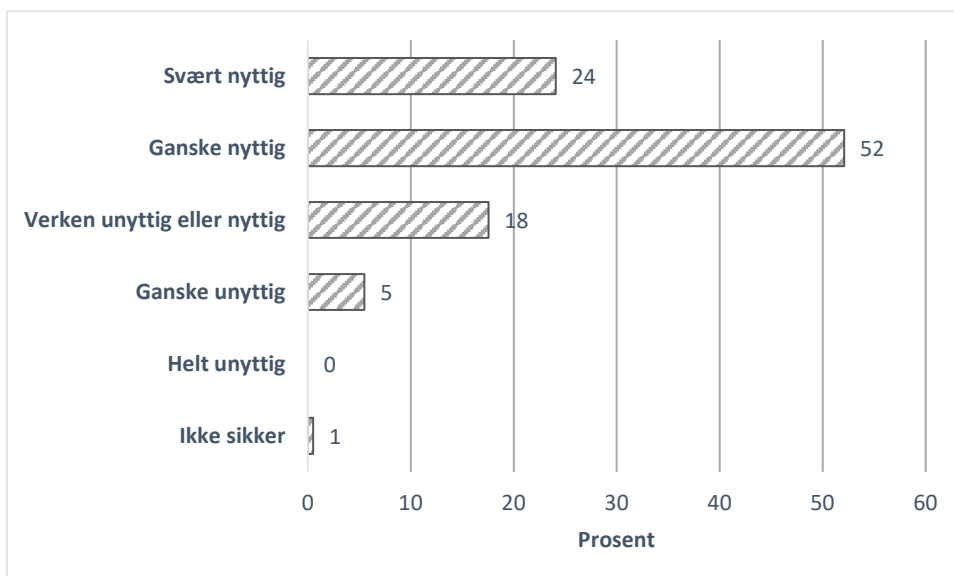
Dersom vi ser på deltakelse på fagforeningsmøter fordelt på hovedorganisasjon (figur 6), ser vi at det ikke er et særpreg for LO-forbund å arrangere fagforeningsmøter. Forbundene i de andre hovedorganisasjonene har også tradisjon for å gjøre dette. Når NTL ligger så pass høyt som 60 prosent, viser dette høy aktivitet og deltakelse i medlemsmassen til NTL, som drar opp LOs gjennomsnitt blant statsansatte.

Figur 6 Har du i løpet av det siste året deltatt på fagforeningsmøte / informasjonsmøte holdt av fagforeningen? N = 132, 322, 200, 155, 49.

Når ganske mange organiserte arbeidstakere deltar på fagforeningsmøter, er det også grunn til å tro at møtene oppleves som meningsfulle. Vi spurte hvor nyttig fagforeningsmedlemmene fant det siste fagforeningsmøtet de deltok i.

Figur 7 Hvilket utbytte hadde du av (det siste) fagforeningsmøtet du deltok i? N = 382.

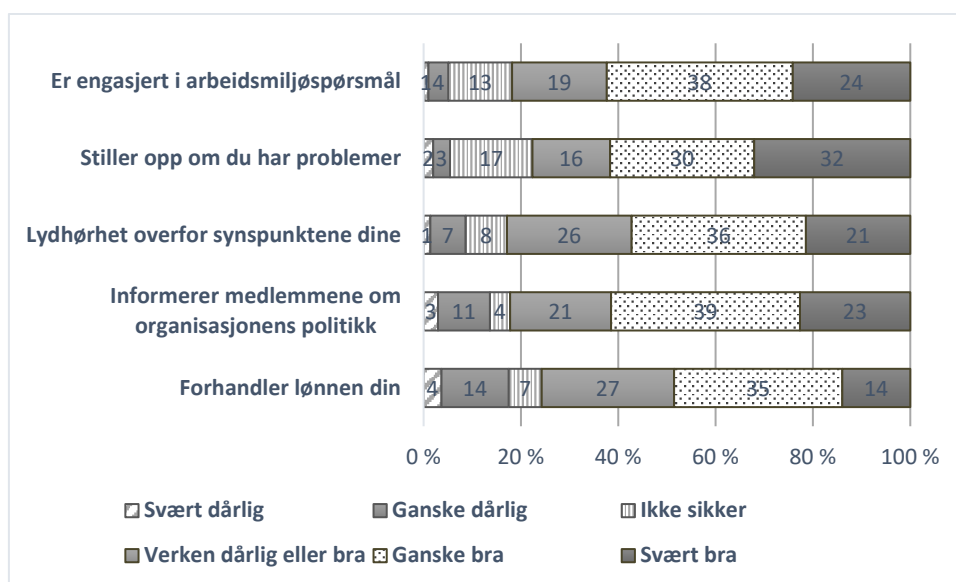
Til sammen var det 76 prosent som svarte at fagforeningsmøtet var *ganske nyttig* eller *svært nyttig*. Figur 7 viser at bare et lite mindretall (5 prosent) fant møtet *ganske unyttig*. Det er ingen signifikant forskjell på svarene fra NTLs medlemmer og medlemmer i andre organisasjoner her.

Hvordan gjør den lokale tillitsvalgte jobben som tillitsvalgt?

Hvordan opplever medlemmer av fagforeninger den jobben den tillitsvalgte på arbeidsplassen gjør? Tillitsvalgte har en rekke oppgaver. Dels skal de representere eller støtte medlemmene i lokale lønnsforhandlinger, og dels skal de ivareta arbeidstakernes interesser overfor ledelsen i spørsmål som gjelder arbeidstid og arbeidsmiljø. De tillitsvalgte skal også bidra til å løse individuelle konflikter og støtte medlemmer som ønsker det, dersom det oppstår en konflikt med ledelsen. Medlemmene skal dessuten inviteres til å være med på å forme fagforeningens og fagforbundets politikk og virksomhet.

For å få et bilde av hvordan fagforeningsmedlemmer oppfatter den lokale tillitsvalgte, spurte vi hvordan de vurderer jobben den lokale tillitsvalgte i fagforeningen gjør på arbeidsplassen på et utvalg saksområder. Svarfordelingen framgår av figur 8.

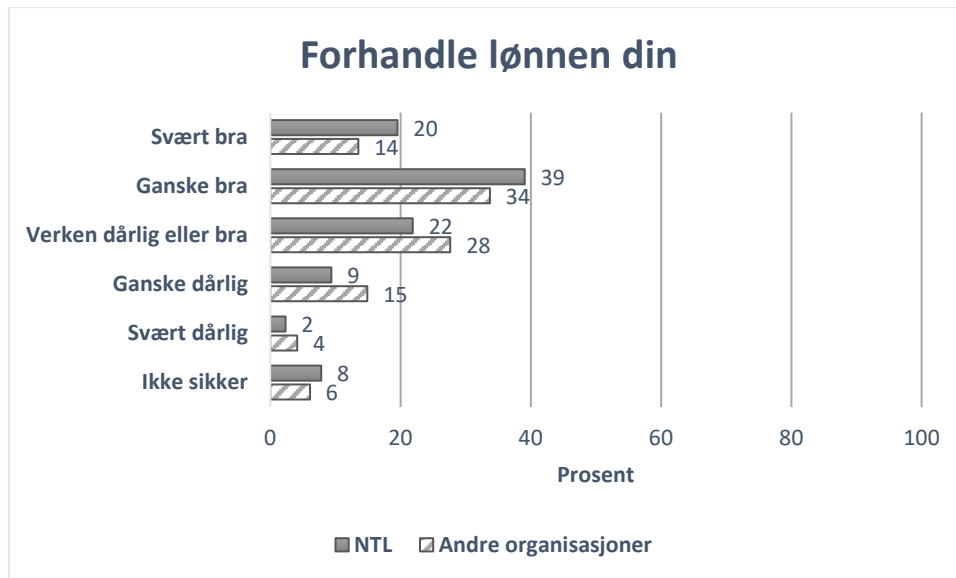
Figur 8 Hvordan vurderer du jobben den lokale tillitsvalgte i fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på arbeidsplassen din, på de følgende områdene? Medlemmer unntatt tillitsvalgte. N = 608–704.

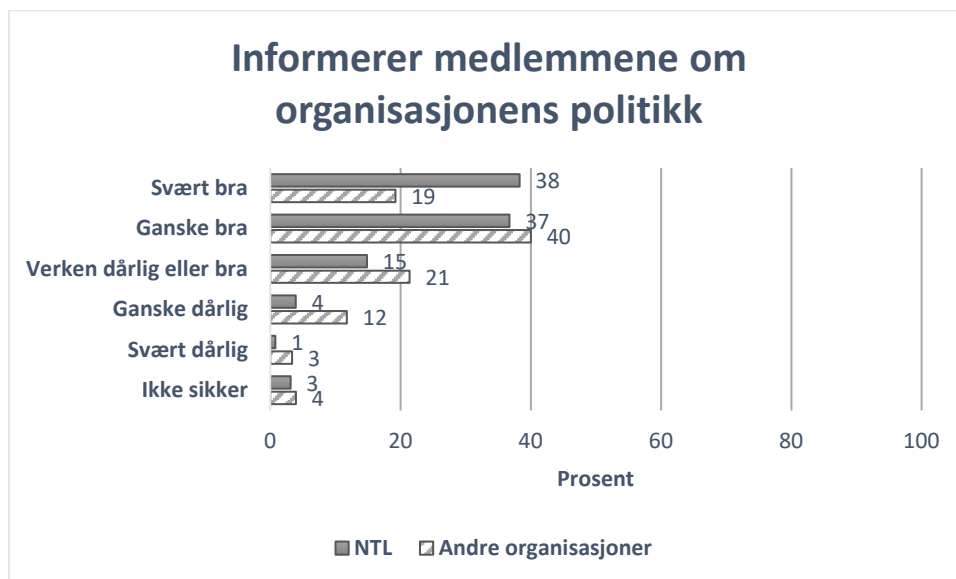
De fleste medlemmer er fornøyd med tillitsvalgets arbeid, men det er noe mer misnøye med lønnsforhandlinger og informasjon enn med de andre forholdene som er kartlagt. Det er ikke uventet, ettersom dette er svært vanskelige områder å innfri hundre prosent. Det er ingen store forskjeller mellom NTL og de andre organisasjonene, men på noen av områdene ser vi at NTL skiller seg ut i positiv retning.

Figur 9 viser at det er en noe større andel av NTLs medlemmer som mener tillitsvalgte gjør en svært bra jobb når det gjelder å forhandle lønn. Det samme ser vi i figur 10, som viser at NTL vurderes bedre av medlemmene, også når det gjelder å informere om organisasjonens politikk.

Figur 9 Hvordan vurderer du jobben den lokale tillitsvalgte i fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på arbeidsplassen din, på de følgende områdene? N = 128-510.

Figur 10 Hvordan vurderer du jobben den lokale tillitsvalgte i fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på arbeidsplassen din, på de følgende områdene? N = 125-508.

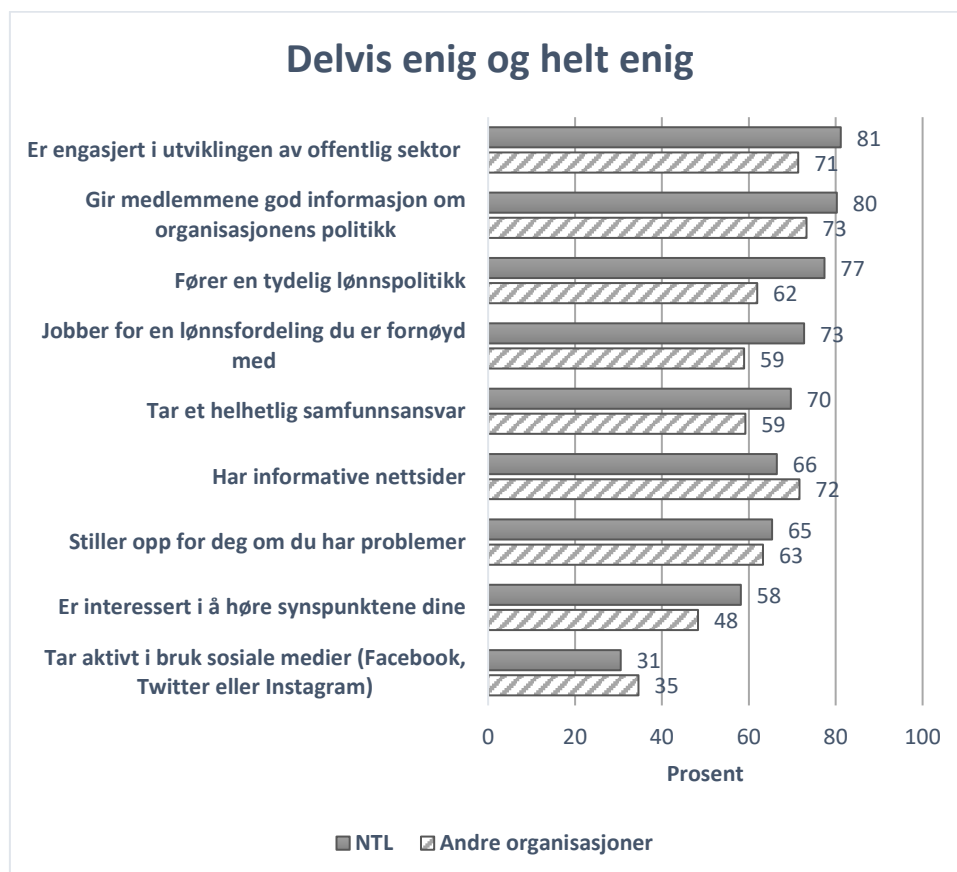

Hvordan gjør forbundet jobben på nasjonalt nivå?

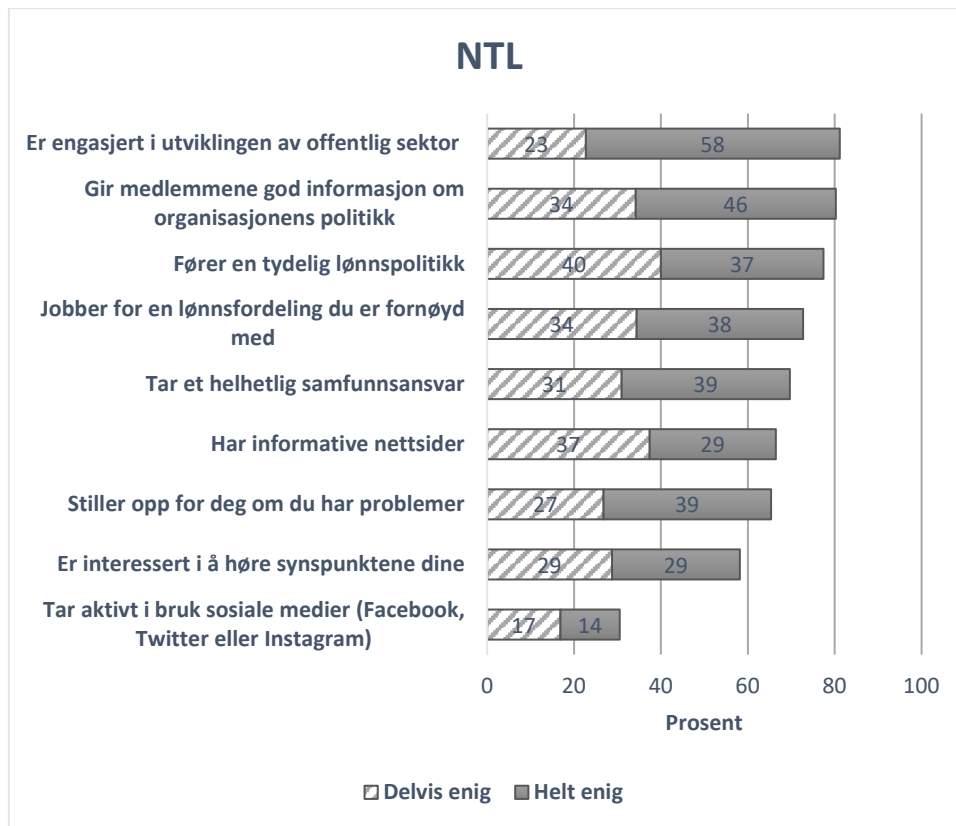
Hvilket omdømme har NTL hos medlemmene? Hvordan ser de på den jobben forbundet gjør i lønnsforhandlinger og for å ivareta medlemmenes interesser generelt? Vi stilte de organiserte arbeidstakerne overfor en rekke påstander, og ba dem si om de var helt eller delvis enig eller uenig i påstandene (*helt uenig, delvis uenig, verken uenig eller enig, delvis enig, helt enig, ikke sikker*). I analysen har vi valgt å sammenlikne svarene til NTLs medlemmer med svarene gitt av medlemmer i alle de andre organisasjonene samlet sett. Figur

12 og figur 13 viser andelen som har svart delvis enig og helt enig blant henholdsvis NTLs medlemmer og medlemmer i de andre organisasjonene. For sammenlikningens skyld har vi laget en figur der begge organisasjonene ses sammen. Figur 11 viser fordelingen av svar når *helt enig* og *delvis enig* slås sammen.

Figur 11 Hvor enig eller uenig er du i de følgende beskrivelsene av den jobben fagforbundet ditt / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på nasjonalt nivå? Helt ening og delvis enig er slått sammen. N = 155-152, 657-644.

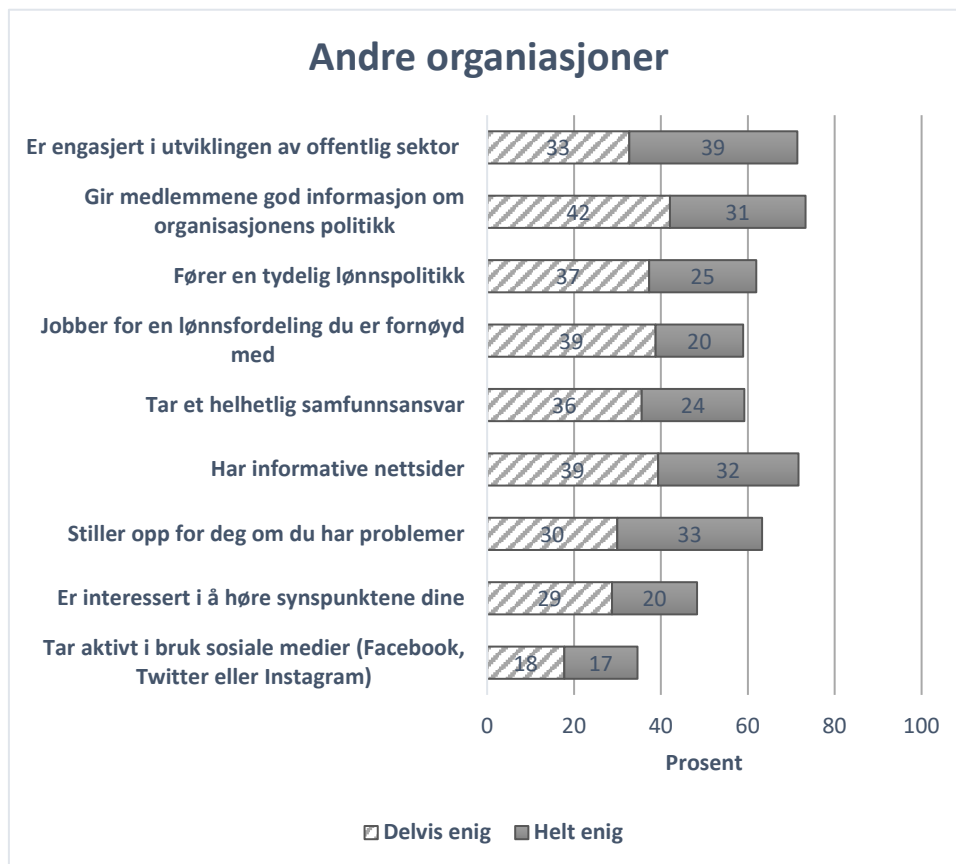
Figur 12 Hvor enig eller uenig er du i de følgende beskrivelsene av den jobben fagforbundet ditt / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på nasjonalt nivå? Andel NTL-medlemmer som svarer delvis enig og helt enig. N = 155-152.

81 prosent av NTLs medlemmer mener at NTL er engasjert i utviklingen av offentlig sektor. Dette budskapet har åpenbart fått et klart feste. En langt større andel i NTL enn i de andre organisasjonene sier seg *helt enig* i påstanden. (Dette er også den eneste av påstandene der det er en betydelig forskjell mellom hovedorganisasjonene.)

Mellom 70 og 80 prosent av alle organiserte arbeidstakere i staten mener forbundet deres er engasjert i utviklingen i offentlig sektor. NTL-medlemmer er også mer fornøyd når det gjelder å gi medlemmene god informasjon om organisasjonens politikk, føre en tydelig lønnspolitikk, jobbe for en lønnsfordeling medlemmet er fornøyd med, og forbundets evne eller vilje til å ta et helhetlig samfunnsansvar.

Figur 13 Hvor enig eller uenig er du i de følgende beskrivelsene av den jobben fagforbundet ditt / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på nasjonalt nivå? Andel medlemmer i andre organisasjoner som svarer delvis enig og helt enig. N = 657-644.

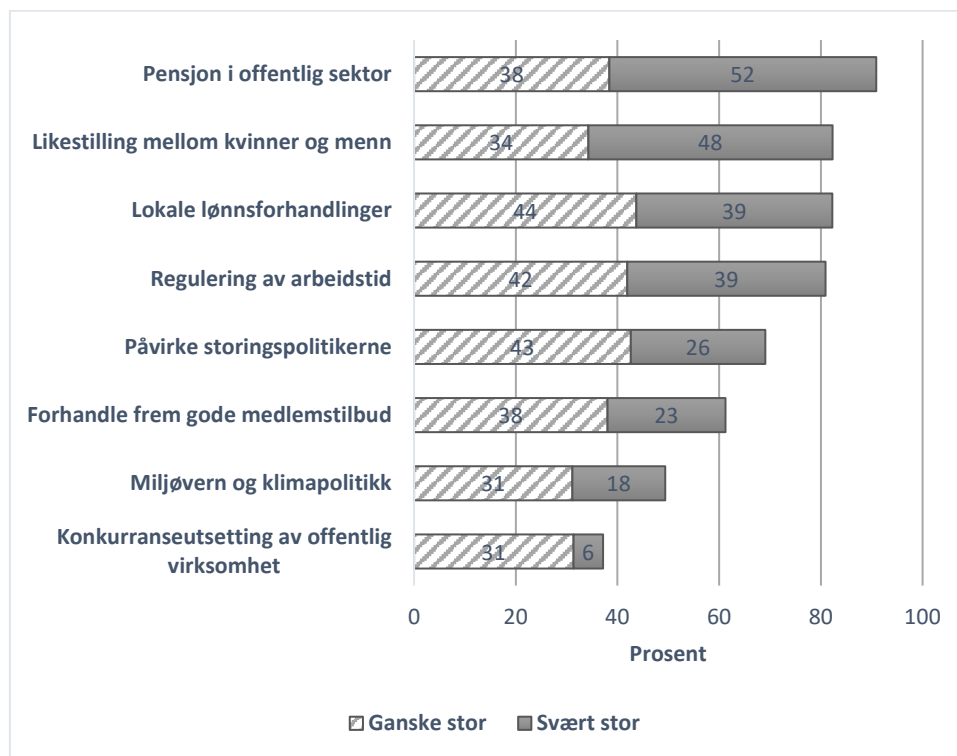

Hvis det er to punkter der NTLs medlemmer er mindre tilfreds enn medlemmer i andre organisasjoner, er det i synet på hvor informative nettsidene til forbundet er, og hvor aktivt forbundets bruk av sosiale media er. Men forskjellene mellom NTL og de andre organisasjonene er ikke store, og kan bero på tilfeldigheter. Det skal også sies at når medlemmene svarer på spørsmålet om sosiale medier, svarer 50 prosent av NTLs medlemmer *ikke sikker*. Det er nesten ingen som er uenig i påstanden.

Arbeidstakerorganisasjoner engasjerer seg i mange saker. Hvilken vekt og betydning de ulike sakene har kan variere fra forbund til forbund. Hvilke saker mener arbeidstakere i staten bør veie tungt? Innledningsvis i undersøkelsen ba vi alle arbeidstakerne gi uttrykk for dette. Vi listet opp en del temaområder og spurte arbeidstakerne om hvilken vekt de mener disse forholdene bør ha i arbeidstakerorganisasjonenes arbeid i offentlig sektor.

Figur 14 viser at pensjon i offentlig sektor er det temaet arbeidstakerne mener organisasjonene bør tillegge mest vekt. Over 90 prosent av arbeidstakerne svarer at pensjon bør tillegges *ganske stor* eller *svært stor* vekt. Tema er høyst aktuelt for de forestående pensjonsforhandlingene.

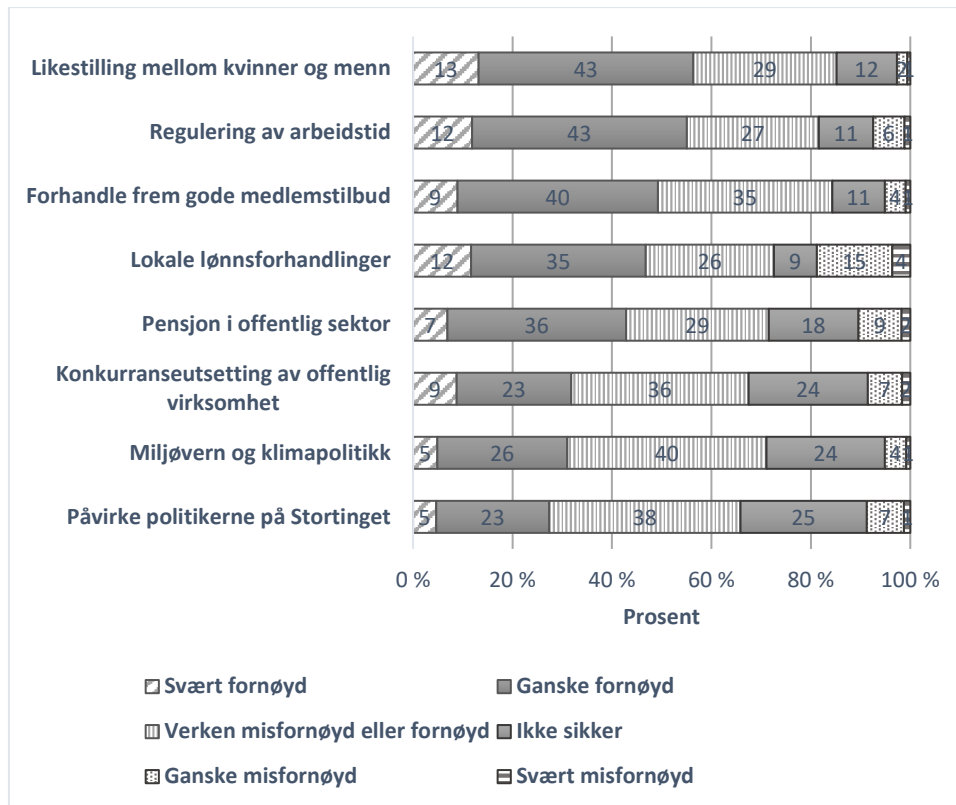
Figur 14 Hvilken vekt mener du følgende saksområder bør ha i fagforbundenes / arbeidstakerorganisasjonenes arbeid i offentlig sektor? N = 931-986.

Det er færre organiserte som mener miljøvern og klimapolitikk eller konkurranseutsetting av offentlig virksomhet skal ha svært stor vekt. Andelen som mener dette skal ha *ganske stor* vekt er rundt 30 prosent, mens andelen som mener miljøvern og klimapolitikk skal ha *svært stor* vekt er 18 prosent. Seks prosent mener konkurranseutsetting av offentlig virksomhet skal ha stor vekt i arbeidstakerorganisasjonenes arbeid i offentlig sektor.

Hvor fornøyd er fagforeningsmedlemmene med det arbeidet organisasjonene gjør på disse feltene? Vi ba de organiserte arbeidstakerne si om de er fornøyd eller misfornøyd med sitt forbund.

Figur 15 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold? Alle organiserte. N = 861-854.

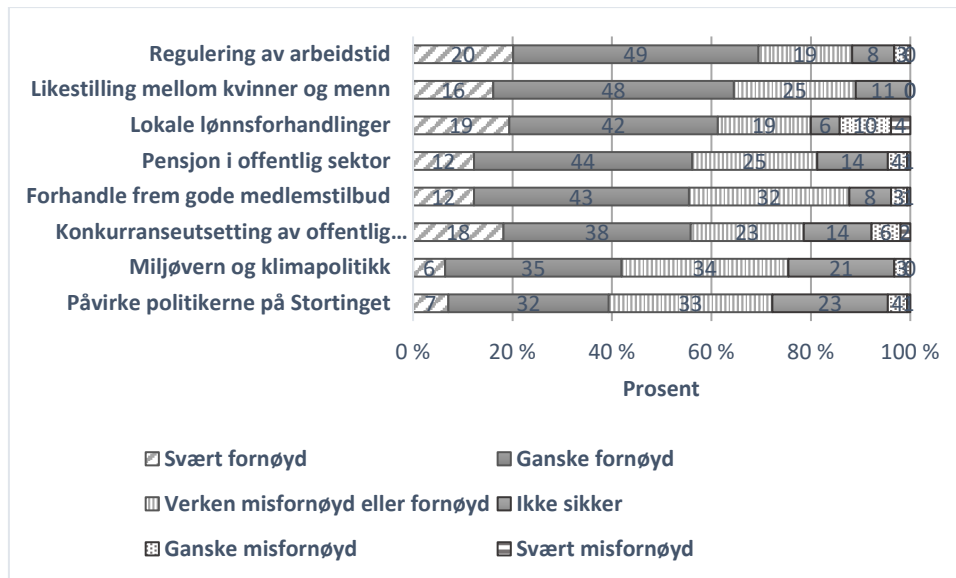

Figur 15 viser at arbeidstakerne er relativt fornøyd med organisasjonenes innsats på de saksfeltene som blinkes ut som de sentrale av arbeidstakere i offentlig sektor. Andelen som svarer *svært fornøyd* er ikke særlig høy (fra 5–13 prosent), men samlet svarer rundt halvparten av alle organiserte at de er fornøyd (*svært fornøyd* eller *ganske fornøyd*) med arbeidstakerorganisasjonenes likestillingsarbeid, arbeidet med regulering av arbeidstid og å forhandle fram gode medlemstilbud. Mange svarer at de verken er misfornøyd eller fornøyd. Det er også svært få som er misfornøyd med organisasjonenes arbeid på disse feltene.

Litt større misnøye kan vi registrere knyttet til lokale lønnsforhandlinger. Her er opp mot 20 prosent misfornøyd (*ganske misfornøyd* og *svært misfornøyd*). Lønnsvekst måles i stor grad relativt til andre, både når det gjelder grupper og når det gjelder individer. Når vi spør alle samlet, er det dermed naturlig at noen er mer misfornøyd enn andre.

Hvis vi ser på hvordan NTL-medlemmer vurderer sitt forbunds innsats på disse saksområdene, ser vi at de jevnt over er mer fornøyd enn medlemmer i andre organisasjoner. Figur 16 viser hvordan NTL-medlemmer svarer. Både i spørsmålet om regulering av arbeidstid, lokale lønnsforhandlinger og pensjon, er NTL-medlemmer mer fornøyd enn medlemmer i de andre organisasjonene samlet sett.

Figur 16 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold? NTL-medlemmer. N = 154–155.

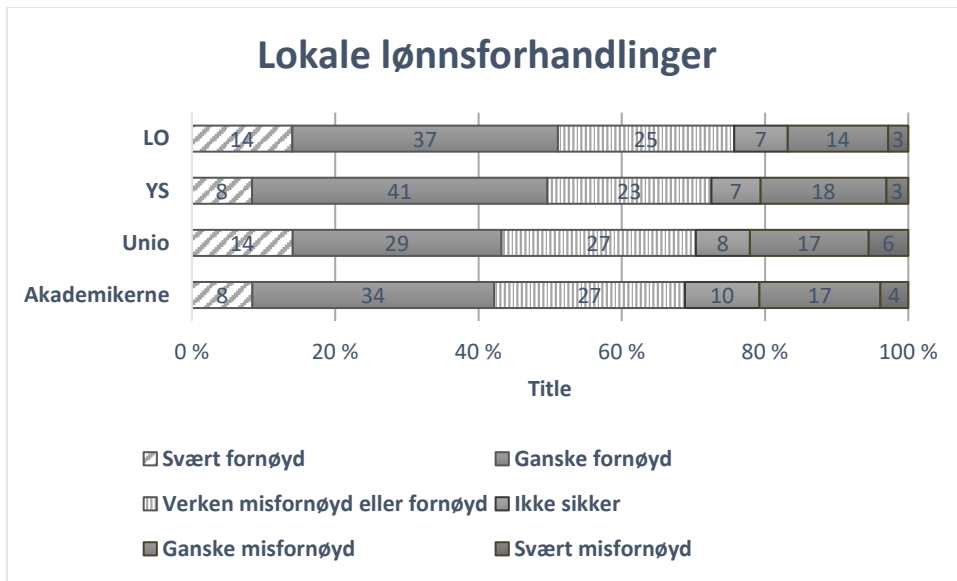
Lønnsforhandlinger og lønnsfordeling

Det kan være verd å merke seg at andelen NTL-medlemmer som er mer fornøyd med de lokale lønnsforhandlingene er høyere enn gjennomsnittet. Figur 16 viser at 61 prosent av NTL-medlemmene er *svært fornøyd* eller *ganske fornøyd*. Det tilsvarende tallet er 44 prosent for de andre organisasjonene sett under ett. Ser vi på de fire hovedorganisasjonene hver for seg, er det det ikke store forskjeller. Det kan se ut som LO-medlemmer noe oftere enn medlemmer hos akademikerne svarer at de er fornøyd med det arbeidet fagforeningen gjør når det gjelder lokale lønnsforhandlinger. Gruppene er imidlertid så små at de målte forskjellene ikke er signifikante (se figur 17).

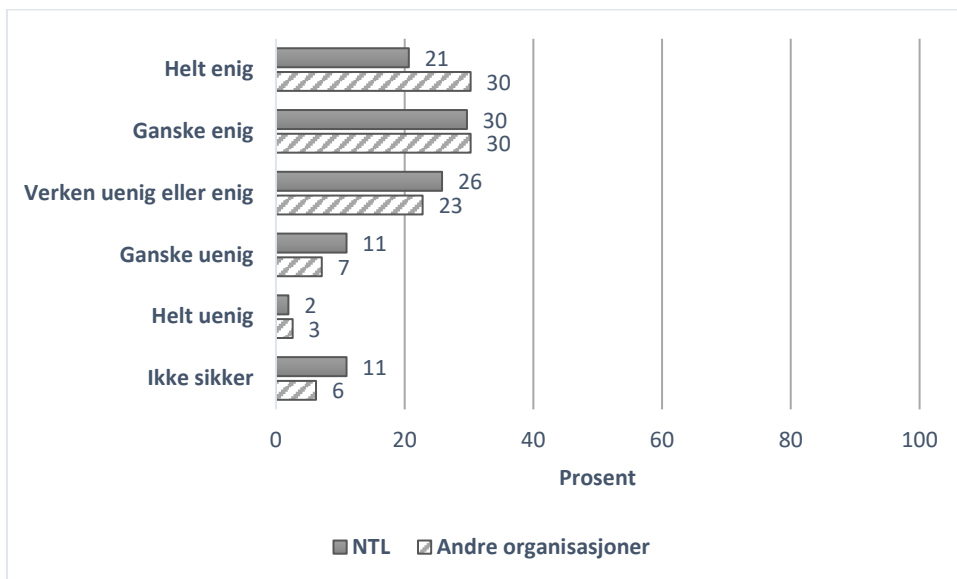
De organiserte ble bedt om å ta stilling til en påstand om lønnsfordeling. Var de enig eller uenig i at mange med lang utdanning tjener for lite i forhold til industriarbeidere? Dette har vært et gjentagende tema i mange arbeidstakerorganisasjoner, blant annet i diskusjoner om frontfagsmodellen.

Figur 18 viser en signifikant forskjell på NTL og de andre organisasjonene sett under ett, for de som svarer *helt enig*. NTL har også et større antall medlemmer som ikke er sikre. Ut over dette er forskjellene ikke så store. Kan det være at NTL har færre medlemmer med lang utdanning enn de andre organisasjonene, og derfor har en litt annen svarprofil?

Figur 17 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold? Hovedorganisasjoner. N = 154, 199, 321, 131.

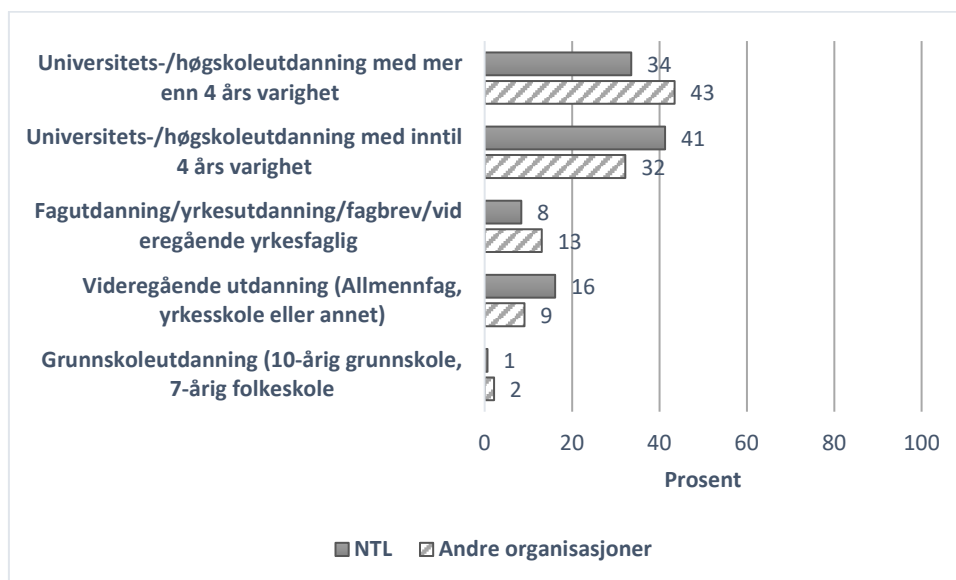

Figur 18 Mange med lang utdanning tjener for lite i forhold til industriarbeidere. N = 155, 653.

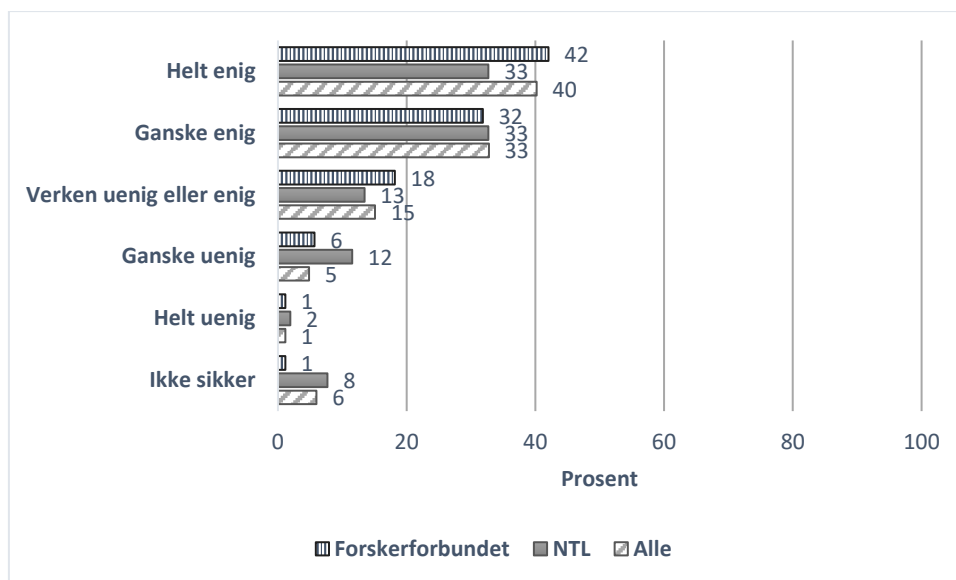

I Figur 19 ser vi at NTL har litt færre medlemmer med universitets- og høyskoleutdanning med mer enn fire års varighet, men en noe større andel medlemmer som har kortere universitets- eller høyskoleutdanning. En forklaring på forskjellene i holdning til lønn for langtidsutdannede kan dermed ligge i NTLs medlemssammensetning.

Figur 19 Medlemmer i NTL og andre organisasjoner etter utdanningsnivå. N = 155, 658.

Figur 20 Mange med lang utdanning tjener for lite i forhold til industriarbeidere. Medlemmer med universitets- og høyskoleutdanning med mer enn fire års varighet. N = 88, 52, 351.

Tar vi for oss bare de organiserte arbeidstakerne med universitets- og høyskoleutdanning med mer enn fire års varighet, ser vi at det også i denne gruppen er en liten forskjell mellom NTLs medlemmer og medlemmene i de andre organisasjonene sett under ett. I figur 20 ser vi at rundt 70 prosent av medlemmene med lang universitets- og høyskoleutdanning sier seg helt eller delvis enig i påstanden om at langtidsutdannede tjener for lite i

forhold til industriarbeidere. Vi har tatt med Forskerforbundet for en sammenlikning med en organisasjon som har nesten bare medlemmer med lang universitetsutdanning. Gruppene som her sammenliknes er små, og forskjellene er ikke statistisk signifikante. Vi kan dermed ikke si noe sikkert om forskjeller, og hovedinntrykket er at NTLs medlemmer har omtrent den samme oppfatningen som medlemmer i de andre organisasjonene når vi korrigerer for utdanning.

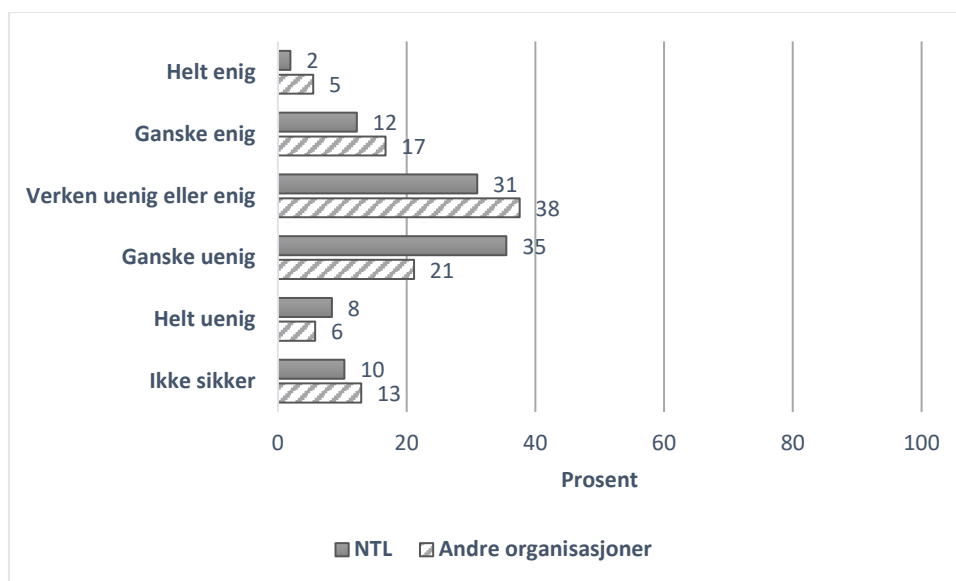
Fagforeninger og politiske spørsmål

Bør fagforeninger ta politiske standpunkt? Bør de støtte enkelte politiske partier? Her vil det være ulike synspunkter blant arbeidstakere og ulik tradisjon i de enkelte arbeidstakerorganisasjonene.

Vi ba de organiserte arbeidstakerne ta stilling til påstanden om at deres fagforening er for passiv i politiske spørsmål. Figur 21 viser en forskjell mellom NTL og de andre organisasjonene når medlemmene tar stilling til påstanden. Det er flere medlemmer i de andre organisasjonene samlet sett, enn i NTL, som mener dere organisasjon er for passiv i politiske spørsmål. Over 40 prosent av NTLs medlemmer er *ganske uenig* eller *helt uenig* i denne påstanden, mot 27 prosent i de andre organisasjonene.

Svarene på dette spørsmålet har vist seg vanskelig å tolke. NTLs medlemmer kan tolkes på to måter. Svaret kan enten være uttrykk for at de mener deres organisasjon er altfor aktiv i politiske spørsmål, og ønsker seg en mindre aktiv organisasjon. Det kan imidlertid også være at medlemmer som sier de er uenig i påstanden, gir sin støtte til NTLs aktive linje, og derfor mener det er galt å si at organisasjonen er «for passiv».

Figur 21 Fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min er for passiv i politiske spørsmål. N = 155, 655.

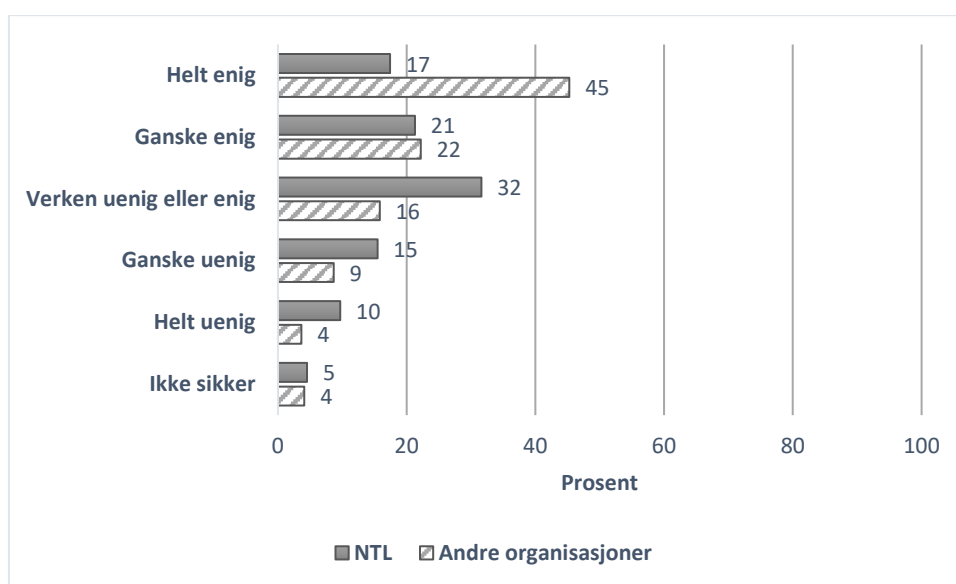
LO og LOs forbund har gjennom historien hatt et nært forhold til Arbeiderpartiet, og har i perioder også støttet og samarbeidet med andre politiske partier. På tilsvarende måte ser vi at mange arbeidsgivere støtter politiske partier på høyresiden. LO mener samarbeidet med Arbeiderpartiet gir organisasjonen økt innflytelse, og at det dermed er et gode for medlemmene. Andre organisasjoner har markert seg som «politisk uavhengige», og

har ansett dette som en fordel for medlemmene. For å få et bilde av hvordan arbeidstakerne vurderer tilknytning mellom fagforening og politiske partier, ba vi de organiserte arbeidstakerne ta stilling til en påstand om at fagforeninger ikke bør støtte enkelte politiske partier i en valgkamp.

Figur 22 viser at det er en stor forskjell på NTL og de andre organisasjonene sett under ett, når medlemmene tar stilling til denne påstanden. Blant medlemmene i andre organisasjoner er det nesten 70 prosent som er enig i at fagforeninger ikke bør støtte enkelte partier under en valgkamp. I NTL er tallet 37 prosent.

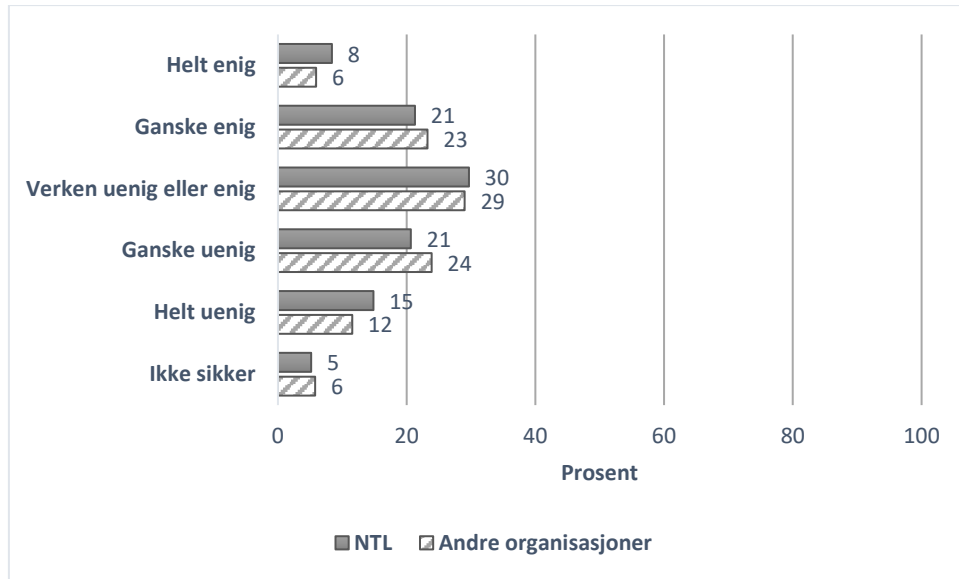
Som vi ser, er det delte meninger også i NTL. Figuren viser at medlemmene ikke er udelte positive til at forbundet støtter enkeltpartier. Det er likevel langt større aksept for dette i NTL enn i de andre organisasjonene sett under ett, og gruppen som er negativ til slik partistøtte er mindre i NTL.

Figur 22 Fagforeninger / arbeidstakerorganisasjoner bør ikke støtte enkelte politiske partier i en valgkamp. N = 155, 656.

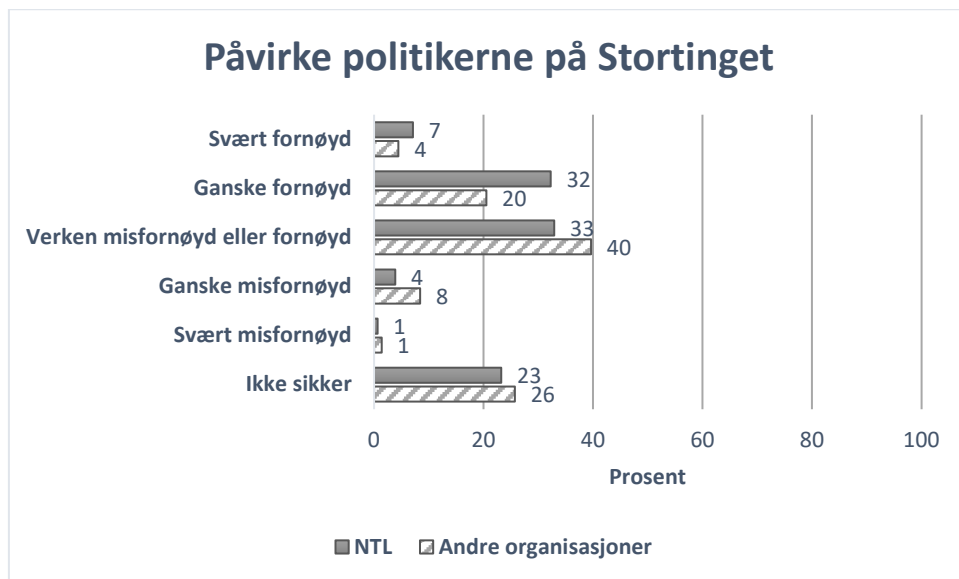
I hvor stor grad bør arbeidstakerorganisasjoner ta hensyn til andre grupper enn egne medlemmer? I beskrivelsen av den norske modellen i arbeidslivet legges det ofte vekt på at sentraliserte forhandlingsystemer med store organisasjoner bidrar til at organisasjonene tar et helhetssyn i sin interessekamp, og ofte tar hensyn til brede samfunnsinteresser. Vi ba de organiserte arbeidstakerne om å ta stilling til om fagforeninger bør ta hensyn til andre grupper enn egne medlemmer. Figur 23 viser en relativt jevn fordeling: rundt en tredjedel sier seg enig i denne påstanden, en tredjedel sier seg uenig, og en tredjedel er verken enig eller uenig. Det er ingen forskjell mellom NTLs medlemmer og andre organisasjoner.

Figur 23 Fagforeninger / arbeidstakerorganisasjoner bør også ta hensyn til andre grupper enn egne medlemmer i lønnsforhandlinger. N = 155, 654.

Vi ba også de organiserte arbeidstakerne vurderer organisasjonens arbeid på mer politisk orienterte felt. Her skilte NTL seg fra de andre organisasjonene. Grunnen kan være at NTLs medlemmer er mer fornøyd med sitt forbund. Enkelte av saksfeltene har vært viktige for NTL, og NTL har markert seg i debatten. En annen grunn til at det er forskjell på NTL og de andre organisasjonene kan være at en større andel av medlemmer i de andre organisasjonene kan være negative til politisk påvirkning. De kan dermed tendere til å svare *verken fornøyd* eller *misfornøyd* eller *ikke sikker*.

Figur 24 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold? N = 155, 654.

Figur 24, figur 25 og figur 26 viser alle at NTLs medlemmer er mer fornøyd enn medlemmer i de andre organisasjonene sett under ett. Dette er særlig tydelig når det gjelder spørsmålet om konkurranseutsetting av offentlig virksomhet. NTL har trolig stor støtte for dette arbeidet blant sine medlemmer. Miljøvern og klimapolitikk og konkurranseutsetting av offentlig virksomhet er imidlertid de saksfeltene arbeidstakerne prioriterer lavest (se figur 14). Vi skal også merke oss at det er mange som svarer at de ikke er sikre når de blir spurt hvor fornøyd de er med disse litt mer politiske spørsmålene.

Figur 25 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold? N = 155, 657.

Figur 26 Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold? N = 155, 652.

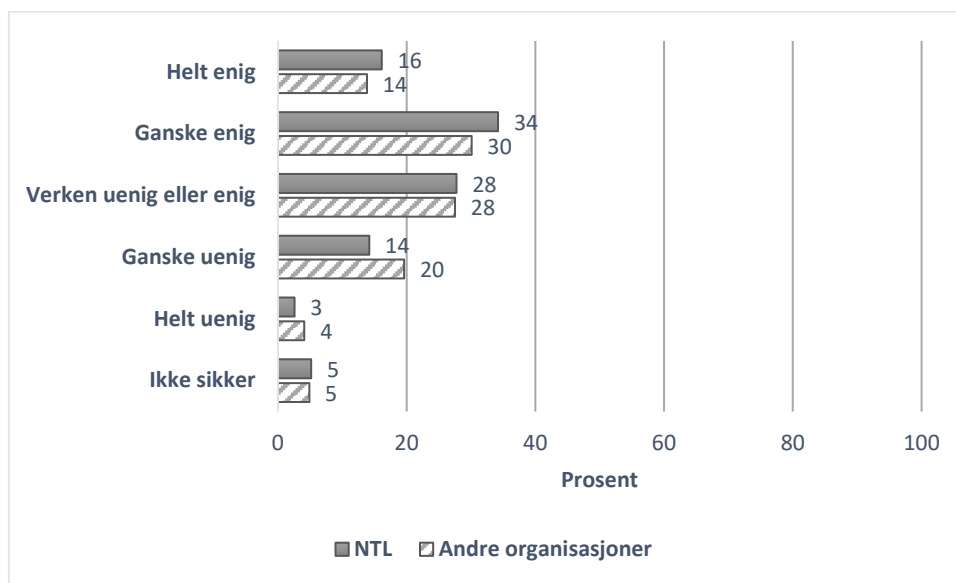

Synlighet i media

Arbeidstakerorganisasjonene ønsker å være synlige for sine medlemmer og for andre arbeidstakere. Synlighet kan også være viktig dersom arbeidstakerorganisasjonene ønsker å påvirke arbeidsgivere eller politiske prosesser. I figur 3 så vi hvilke kilder til kunnskap om fagforeninger som var de viktigste for arbeidstakerne. Det var organisasjonenes egne nettsider, fagblader, dagsaviser, TV, internett og e-post. Men hvor godt synlig er organisasjonene?

Vi ba de organiserte arbeidstakerne ta stilling til om de synes deres fagforening er godt synlig i media. Figur 27 viser at det ikke er stor forskjell på svarene fra NTLs medlemmer og de andre organiserte. Litt under halvparten av de organiserte er *ganske enig* eller *helt enig* i at organisasjonen er godt synlig i media. Rundt 30 prosent er verken enig eller uenig, mens 20 prosent er uenig i påstanden.

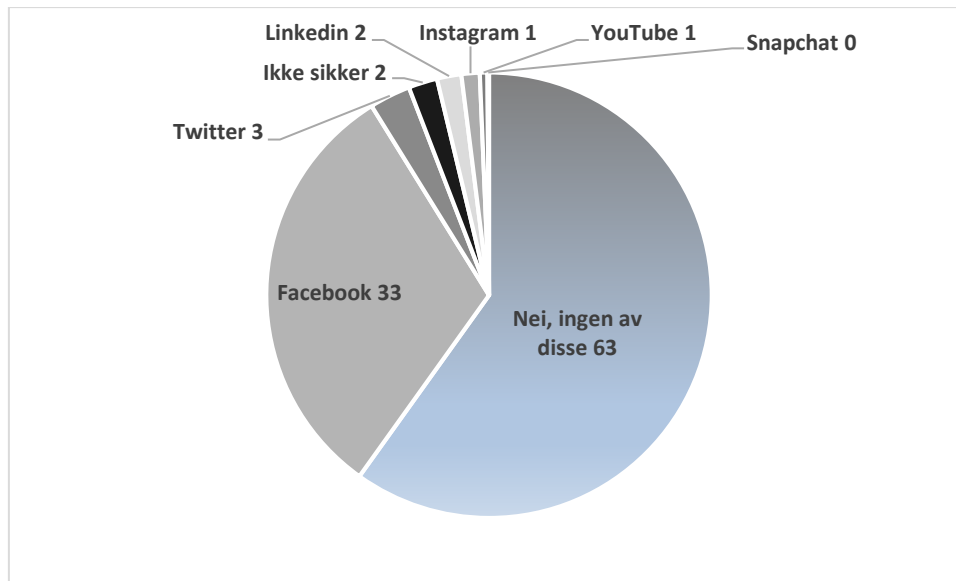
Figur 27 Jeg synes fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min er godt synlig i media. N = 155, 658.

Bruk av sosiale media

Selv om sosiale media har blitt viktigere de siste årene, og har gått inn i en rolle som nyhetsformidlere, har sosiale media som Facebook og Twitter ennå ikke fått stor betydning som kunnskapsformidler om fagforeninger. I forrige kapittel så vi i figur 3 at rundt 10 prosent av arbeidstakerne hentet informasjon om fagforeninger fra Facebook. Det er imidlertid langt flere som svarer at de bruker Facebook til å følge eget forbund. Vi spurte de organiserte om de fulgte sitt eget fagforbund eller arbeidstakerorganisasjon på sosiale medier.

**Figur 28 Følger du fagforbundet ditt / arbeidstakerorganisasjonen din på noen av følgende sosiale medier?
Merk alle som passer. N = 862.**

Figur 28 viser at blant alle organiserte er det 33 prosent som følger fagforbundet sitt på Facebook. I NTL er det 31 prosent av medlemmene som gjør det. Dette viser at Facebook i hvert fall har fått en rolle for ganske mange medlemmer. Det kan dreie seg om å formidle løpende informasjon fra forbundet, være et diskusjonsforum, eller rett og slett å være en identitetsmarkør. 30 prosent av de som følger sitt forbund på Facebook har også oppgitt Facebook som en kilde til kunnskap om fagforeninger.

Går vi nærmere etter i sømmene hvem som følger forbundet sitt på Facebook, ser vi at det først og fremst er tillitsvalgte og medlemmer med tillitsvalgterfaring som gjør det (se tabell 3). Facebook er et viktig forum for tillitsvalgte. Over 60 prosent følger sitt forbund på dette mediet.

Tabell 3 Andel som sier de følger sitt forbund/arbeidstakerorganisasjon på Facebook (FB) fordelt etter tilknytning til forbundet.

	Er tillitsvalgt	Har vært tillitsvalgt tidligere	Ordinært medlem
Følger forbundet på FB	61 %	34 %	27 %
Følger ikke forbundet på FB	39 %	66 %	78 %
Sum (N)	100 % (94)	100 % (230)	100 % (529)

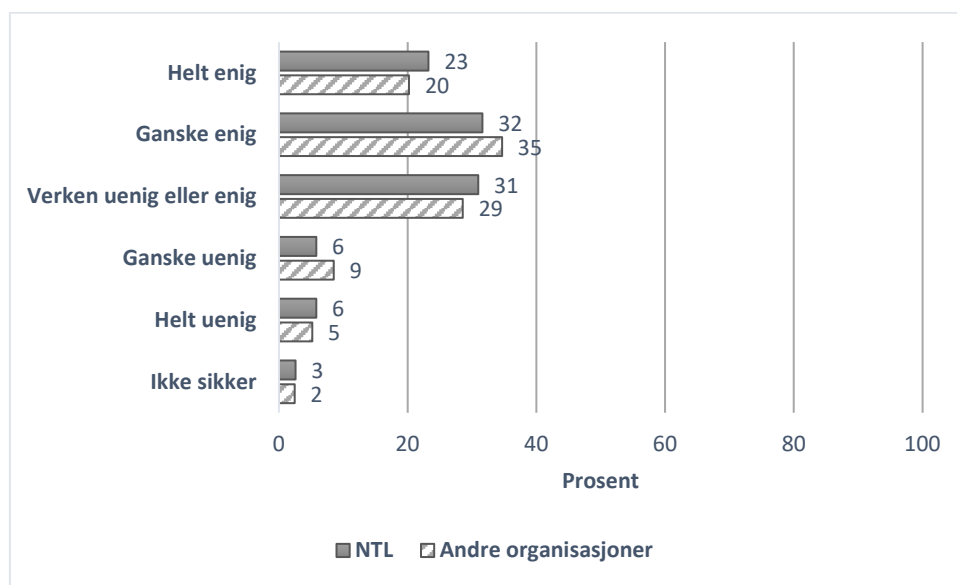
Lojalitet til fagforeningen

For arbeidstakerorganisasjonene er det viktig å holde på medlemmene. Bli de misfornøyd med organisasjonen, kan de skifte fagforening, eller de kan melde seg ut og forbli uorganisert. Å være med i en fagforening gir visse fordeler i form av at ens interesser blir ivare tatt, man har rett til å få hjelp hvis arbeidsgiver opptrer urimelig, og mange fagforbund har andre medlemsfordeler i form av rimelige forsikringer, rabattordninger eller gode lånebetingelser. Men det å være fagorganisert er ikke bare spørsmål om egeninteresse og

kost-nytte. Det er også et spørsmål om tilhørighet i et fellesskap og, i noen tilfeller, engasjement for saker man mener er viktige ut over egeninteressen. Å bygge lojalitet til organisasjonen og gi rom for tilhørighet, er derfor viktig for arbeidstakerorganisasjoner.

Vi ba de organiserte arbeidstakerne ta stilling til en påstand om at de identifiserer seg med fagforeningen. Svarene kan si noe om fagforeningers betydning for å gi medlemmene identitet som arbeidstakere og mulighet til å markere en tilhørighet i et organisert fellesskap.

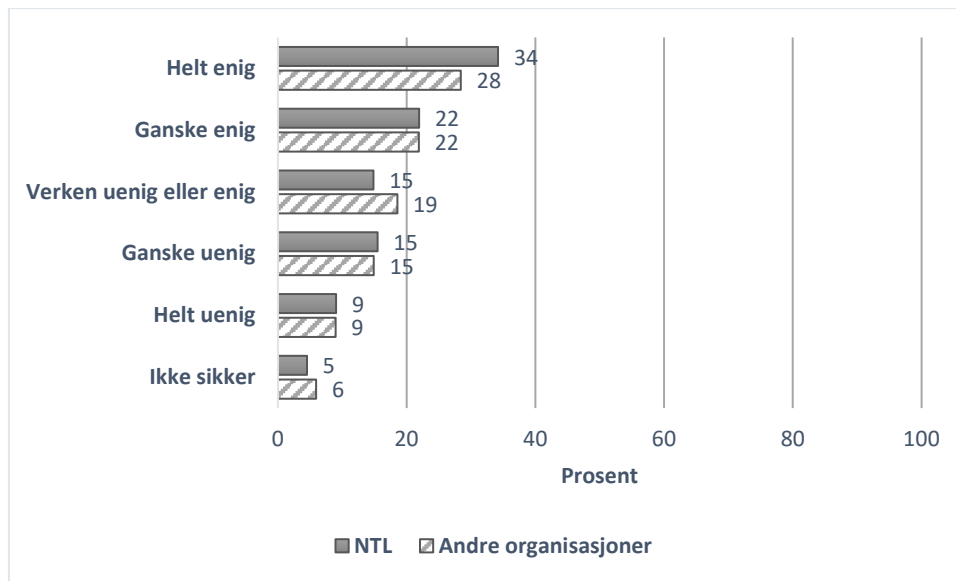
Figur 29 Jeg identifiserer meg med fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min. N = 155, 655.

Figur 29 viser hvordan svarene fordeles likt blant NTLs medlemmer og medlemmer av de andre organisasjonene sett under ett. Forskjellene som framkommer er ikke signifikante. Rundt halvparten alle fagforeningsmedlemmer opplever en form for identifikasjon med sin fagforening, mens rundt en tredjedel er verken enig eller uenig i at de kan oppleve en slik identifikasjon. Det er bare et lite mindretall på 10–15 prosent som sier seg uenig i denne påstanden. Dette kan skyldes at de opplever å ha et mer instrumentelt forhold til sin fagforening (jeg er medlem der jeg får mest igjen for pengene), eller at de kan føle mer eller mindre uvilje mot sin fagforening (jeg er med fordi alle andre er det, men liker det ikke).

For å få et bilde av hvor lojale arbeidstakerne er, ba vi de organiserte arbeidstakerne om å ta stilling til en påstand om at det ville være vanskelig for dem å bytte fagforening.

Figur 30 Det ville være vanskelig for meg å bytte fagforening / arbeidstakerorganisasjon. N = 155, 649.

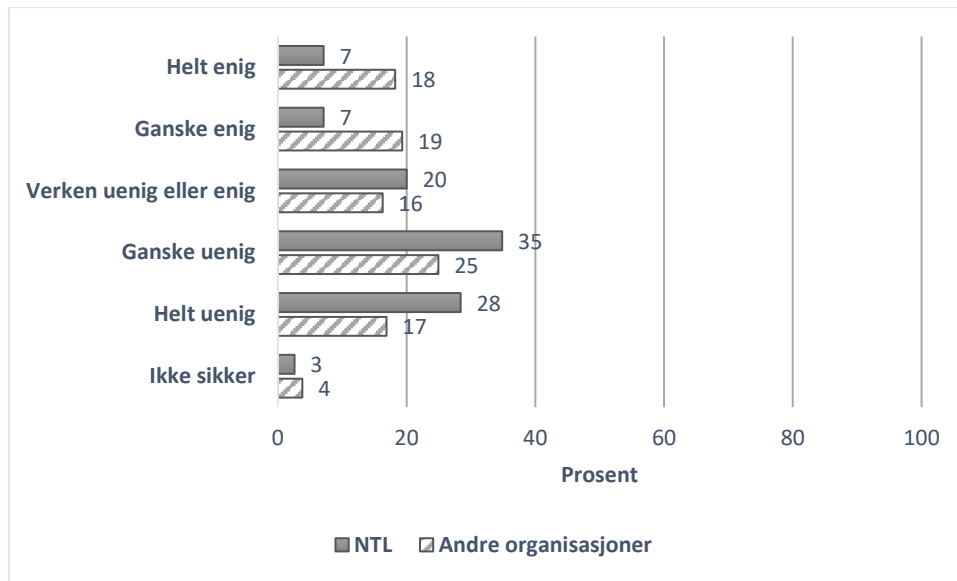

Figur 30 viser at over halvparten av medlemmene i arbeidstakerorganisasjoner for statsansatte er *ganske enig* eller *helt enig* i at det ville være vanskelig å skifte organisasjon. Det er ingen signifikant forskjell mellom medlemmer i NTL og medlemmer i andre organisasjoner i vurderingen av dette spørsmålet.

En grunn til at enkelte fagforeningsmedlemmer kan finne det vanskelig å skifte organisasjon, kan være utdanningsbakgrunn. Mange organisasjoner er såkalte profesjonsorganisasjoner som bare organiserer én eller et fåtall yrkesgrupper, der medlemmene har en spesiell utdanning. Legeforeningen, Norsk Sykepleierforbund og Tekna er eksempler på dette. Er det slik at medlemmer i slike organisasjoner føler de bare har ett alternativ til fagforening? Figur 31 viser andelen medlemmer i NTL og i de andre organisasjonene som er enig eller uenig når de blir bedt om å ta stilling til påstanden om at det bare er én organisasjon som passer på grunn av utdanningen.

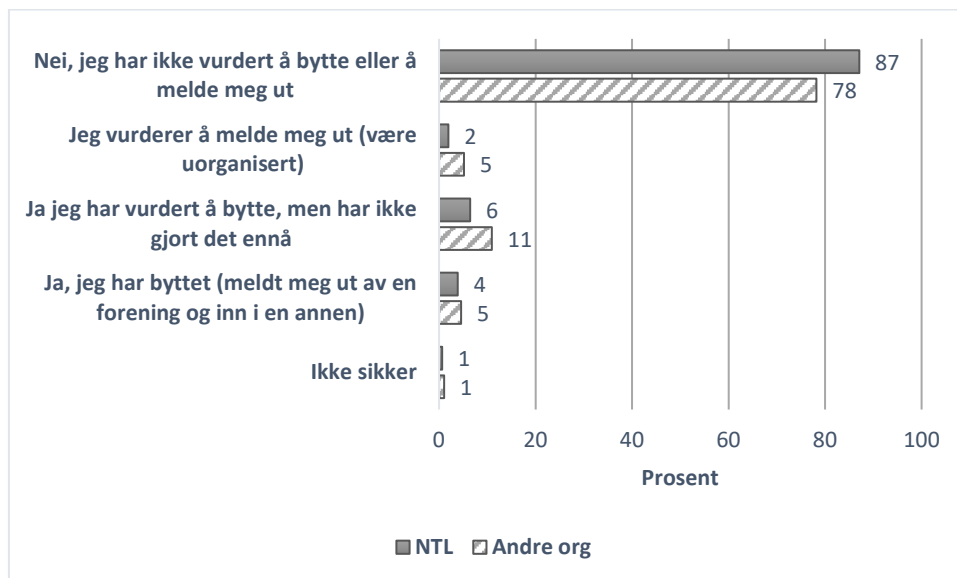
Her skiller NTL seg ut fra de andre organisasjonene sett under ett. Det er langt flere i NTL enn i de andre organisasjonene, som er uenig i påstanden. Svarene får fram særtrekket ved NTL som fagforbund: organisasjonen samler arbeidstakere med svært forskjellig utdanningsbakgrunn, og er åpen for arbeidstakere i alle yrker og stillinger. NTL kan dermed ikke bygge fellesskapsfølelse eller lojalitet på kjennetegn som utdanning eller yrkesutøvelse, slik mange av de andre organisasjonene i offentlig sektor kan. Dette kan potensielt gjøre NTL mer sårbar for å miste medlemmer enn profesjonsorganisasjoner, og gjør at NTL må bygge lojalitetsbånd til medlemmene på andre måter.

Figur 31 Med min utdanning er det bare én fagforening / arbeidstakerorganisasjon som er aktuell. N = 155, 654.

Men er det slik at NTLs medlemmer i større grad enn i de andre organisasjonene vurderer å bytte fagforening? Vi spurte de organiserte arbeidstakerne om de i løpet av de siste to årene har vurdert å bytte fagforening.

Figur 32 Har du i løpet av de siste 2 årene byttet / vurdert å bytte fagforening / arbeidstakerorganisasjon? N = 155, 657.

Som figur 32 viser, er det faktisk en større andel av NTLs medlemmer som sier at de ikke har vurdert å bytte fagforening eller å melde seg ut, enn i de andre organisasjonene sett under ett. Denne forskjellen er statistisk signifikant. Det er dermed ingen grunn til å tro at NTL står i større fare for å miste medlemmer, enn de andre organisasjonene sett under

ett. Fagforeningsmedlemmer i statlige virksomheter er i høy grad lojale, og få vurderer å melde seg ut for å være uorganisert. Blant de som er eller har vært tillitsvalgt, er lojaliteten svært høy. 87 prosent svarer at de ikke har vurdert å bytte fagforening eller melde seg ut.

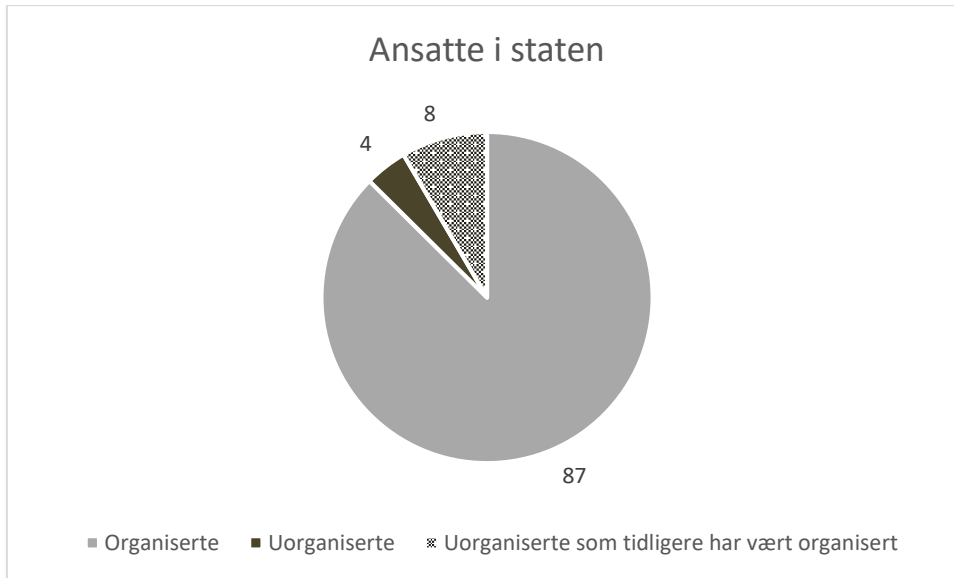
Det nest nederste svaret i figur 32, «Ja, jeg har byttet», viser de som nå står som medlem i NTL (4 prosent) eller en annen organisasjon (5 prosent), og som har byttet fra en annen fagforening. Det er altså 4 prosent av NTLs medlemmer som i løpet av de siste to årene har meldt overgang fra en annen organisasjon. Det viser at NTL har en medlemsstrøm fra andre organisasjoner. Denne strømmen er verken større eller mindre enn for de andre organisasjonene sett under ett (forskjellen er ikke signifikant).

4. Uorganiserte arbeidstakere

Denne undersøkelsen gikk til et utvalg ansatte i staten, og som det framgår av tabell 1, så oppga 13 prosent av de som svarte at de ikke var medlem av en arbeidstakerorganisasjon. Dette ga oss muligheten til å undersøke hvorfor disse arbeidstakerne ikke ønsket å organisere seg, eller om de kunne tenke seg å bli organisert. Hva mener de uorganiserte om fagorganisering, og hvor mange av de uorganiserte kjenner til NTL?

Figur 33 viser andelen organiserte og uorganiserte i staten, og andelen uorganiserte som tidligere har vært organisert. Det kan være viktig å merke seg at det blant de uorganiserte er mange som tidligere har vært organisert.

Figur 33 Organiserte og uorganiserte ansatte i staten. De uorganiserte er inndelt etter om de oppgir å ha vært organisert tidligere. N = 986.

Grunner til å melde seg ut eller ikke melde seg inn

Grunnene til at de uorganiserte, som tidligere har vært organisert, meldte seg ut av sin organisasjon kan være mange. Blant de 83 personene som er med i datamaterialet svarer en av tre at de har skiftet stilling og at medlemskap ikke lenger er aktuelt. Mange av disse syntes heller ikke de fikk noe igjen for medlemskapet. Det er bare en av ti som oppgir pris på fagforeningsmedlemskapet som grunn til utmelding.

Det kan være ulike grunner, eller en kombinasjon av flere grunner, til at noen velger å melde seg ut av en fagforening. I noen tilfeller kan det være at fagforeninger tar standpunkter medlemmer ikke deler, og at utmelding dermed kan bli konsekvensen. I tabell 4

viser vi et lite utvalg av grunner som er oppgitt av respondentene når de fikk avgi et åpent svar.

Tabell 4 Eksempel på grunner til å melde seg ut av sitt daværende forbund, oppgitt i åpent spørsmål, «Annet, vennligst spesifiser». Uorganiserte som tidligere har vært organisert.

- Vil ikke ha forsikringer som er obligatorisk. Hadde dette vært frivillig hadde jeg vært organisert.
- Sluttet i den stillingen.
- Min mann ble tatt ut i sympatistreik. Den varte i over 3 år. Nå har han mistet rettigheter til AFP og ledighetstrygd.
- Midlertidig ute av arbeidslivet.
- LO vedtok boikott av Israel.
- Kjøper dyr leilighet til forbundsleder.
- Helt uaktuelt å være medlem av en organisasjon som gikk inn for (konsekvensutredning av) oljeboring i Lofoten/Vesterålen.
- Foreningen legger seg opp i saker de ikke har noe med å gjøre. F.eks. da de støttet streiken som kunne ha veltet hele Norwegian overende under den famøse streiken der for et par år siden.
- Byttet jobb.
- Ble arbeidsgiverrepresentant i lønnsforhandlinger. Med fagforeninger så det ble et habilitetsspørsmål.

Uorganisertes holdninger til fagforeninger

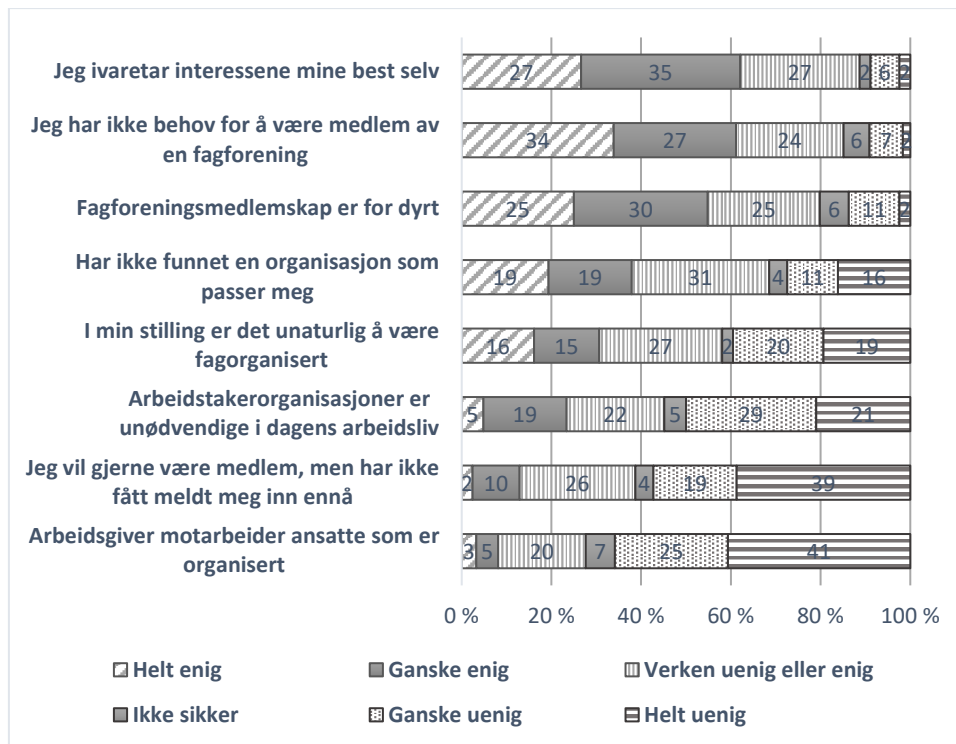
Godt over halvparten av de uorganiserte mener de ikke har behov for medlemskap i en fagforening. 60 prosent sier seg *ganske enig* eller *helt enig* i at de best kan ivareta sine interesser selv, og at de ikke har behov for å være medlem av en fagforening. Det er langt på vei de samme personene som sier seg enig i begge de to øverste påstandene i figur 34. Rundt 30 prosent av dem har lederansvar.

Over halvparten av de uorganiserte mener fagforeningsmedlemskap er for dyrt. Men her må svarene ses i sammenheng med det opplevde behovet. Det er klart at hvis man ikke opplever å ha et behov for medlemskap, kan prisen fort oppfattes som «for høy».

Det er få uorganiserte, litt over 20 prosent, som har en mer prinsipiell holdning til at fagforeninger er unødvendige i dagens arbeidsliv. Det er også få som mener arbeidsgiver motarbeider ansatte som er organisert.

Det er en gruppe uorganiserte som sier de gjerne vil være medlem i en fagforening. Denne gruppen utgjør litt over 10 prosent av de uorganiserte. Disse vil trolig stille seg positive til en henvendelse der de blir invitert til å melde seg inn i en fagforening. Det er også nesten 40 prosent av de uorganiserte som føler de ikke har funnet en organisasjon som passer for dem. Grunnen kan være at de ikke har nok informasjon om de ulike fagforbundene, eller at de har særskilte forventninger til en arbeidstakerorganisasjon som kan være vanskelig å innfri.

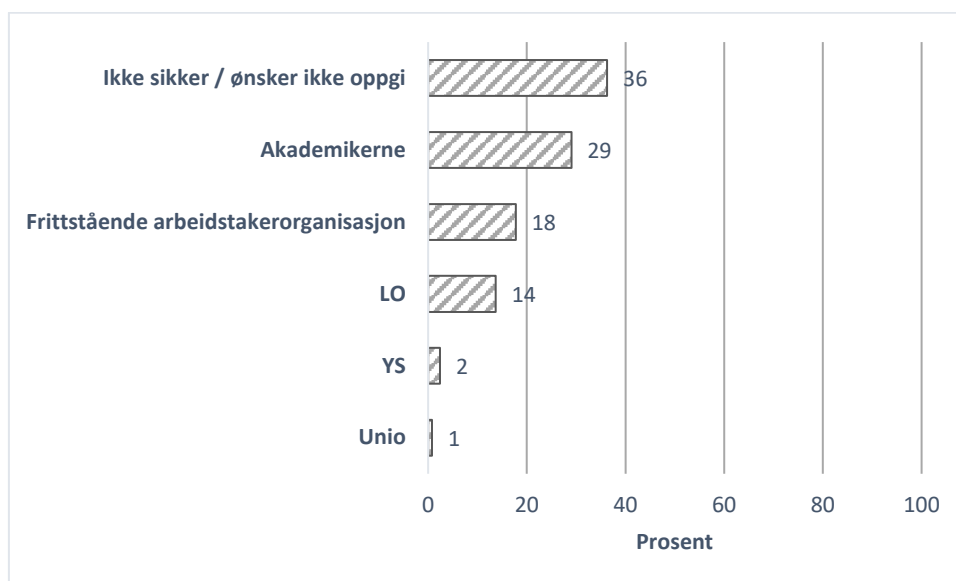
Figur 34 Hvor enig eller uenig her du i de følgende utsagnene? Uorganiserte. = 121-124.

Uorganisertes valg av hovedorganisasjon

Hvilken hovedorganisasjon ville de uorganiserte se hen til, dersom de skulle melde seg inn i en fagforening? Vi spurte de uorganiserte om hvilken hovedorganisasjon de trodde ville passe best for dem.

Figur 35 Hvis du skulle melde deg inn i en arbeidstakerorganisasjon, hvilken hovedsammenslutning tror du ville passe best for deg? Uorganiserte. N = 124.

36 prosent av de spurte er ikke sikker på hvilken hovedorganisasjon som ville passe best, eller ønsker ikke å oppgi dette. Figur 35 viser at blant de som tar stilling til spørsmålet, er det flest uorganiserte som ser for seg at Akademikerne er en passende hovedorganisasjon. Svarene har klart sammenheng med utdanningsnivået til de som ble spurt. Over 70 prosent av de uorganiserte som er med i undersøkelsen oppgir at de har universitets- eller høyskoleutdanning.

At det er svært få som tenker seg medlemskap i forbund tilknyttet Unio og YS, og ganske mange som ser for seg medlemskap i en frittstående arbeidstakerorganisasjon, kan ha sammenheng med et dårlig kjennskap til hovedorganisasjonene blant de uorganiserte. Det er rundt 15 prosent som kunne tenke seg LO som hovedorganisasjon. Nesten halvparten av disse har universitets- og høyskoleutdanning. Det er disse utdanningsgruppene som vokser, særlig i det statlige tariffområdet, og det er disse potensielle medlemmene organisasjonene vil komme til å slåss om. Over halvparten av uorganiserte med mer enn fire års universitetsutdanning sier de vil velge Akademikerne.

5. Hva er framtidens tema?

Avslutningsvis i undersøkelsen spurte vi de statsansatte hva de mente ville bli et ekstra viktig temaområde for fagforeninger i årene framover. Vi fikk over 600 forslag. Bare volumet viser at arbeidstakerne i statlige virksomheter har et stort engasjement for hvordan utviklingen i arbeidslivet blir. Det var stor spredning på svarene, som spenner fra det nære, som arbeidsmiljø og lønnsforhandlinger, til de større samfunnsspørsmålene som miljø- og klimautviklingen og organiseringen av offentlige tjenester. En rask gjennomlesning viser ikke store forskjeller mellom NTL-medlemmer og andre statsansatte i synet på framtiden. For å la deltakerne i undersøkelsen komme til orde, har vi som avslutning på denne rapporten samlet et utvalg synspunkter på hva som kan bli framtiden sentrale tema, i tabell 5. Uttalelsene er valgt ut tilfeldig for å vise variasjon, de kan ikke telles opp og ikke ses som uttrykk for hva flest mener er viktigst.

Tabell 5 Hvis du skal peke på et tema / område du mener det er ekstra viktig at fagforeningene / arbeidstakerorganisasjonene jobber med i årene framover, hvilket ville det være?

NTL-medlemmer	Andre arbeidstakere
<p>AML og få tettet lekkasjen i "Tjenestemannsloven"</p> <p>Arbeide for å redusere ulikhetene som øker dramatisk i samfunnets vårt - verne om arbeiderrettighetene som folk snart har glemt hva innebærer - kjempe mot et fullstendig kapitalistisk og høyrevridd samfunn, for menneskene og miljøet</p> <p>Arbeide konstruktivt mot konkurranseutsetting og New Public Management.</p> <p>Arbeidet MOT privatiseringen av offentlig virksomhet</p> <p>Arbeidsmiljø</p> <p>Arbeidsmiljøloven</p> <p>Arbeidstakernes rettigheter og stillingsvern</p> <p>Arbeidstidsbestemmelser, ansettelsesvilkår, rettigheter til fastarbeid.</p> <p>At de er mer aktive i et langt tidligere tidspunkt ved sammenslåinger av etater etc.</p> <p>At fagorganisering er nøkkelen til et regulert arbeidsliv - men må evne å se framover, ikke bare se bak på storhetstiden</p> <p>At mest mulig av lønnsforhandlingene skjer sentralt og ikke lokalt</p> <p>Avtale om å ta seg av sine gamle foreldre. Som for eksempel på samme måte som en som har barn, som må ta seg av disse når de er syke.</p> <p>Begrense konkurranseutsettingen i offentlig sektor</p> <p>Beholde arbeidstakeres rettigheter, for eksempel sykelønnsordning</p> <p>Beholde cellekontor</p> <p>Beholde offentlig sektor, og at man har gode lønns- og arbeidsvilkår der. Få bort new public management-tenkingen i alt.</p> <p>Bevare velferdsstaten - jobbe mot privatisering av offentlige tjenester</p> <p>Bistå ved omorganiseringer</p>	<p>6-timersdagen</p> <p>Alle fagforeninger har vært altfor passive i forsvaret av den norske modellen. De er for opptatt av eget revir, i stedet for det samlede samfunnsansvar. LO bærer et medansvar for at sosialdemokratiet forvitrer. De er opportunistiske i måten de betrakter eierskapet i norske bedrifter på.</p> <p>Ansatte i offentlig sektor utenfor Oslo</p> <p>Arbeide mot konkurranseutsetting av offentlig sektor, og mot lønnsdumping</p> <p>Arbeidsforhold, arbeidstid, lønn og rettigheter</p> <p>Arbeidsmiljø, motvirke dårlig ledelse, rettferdig lønn.</p> <p>Arbeidsmiljøloven og EØS</p> <p>Arbeidsplasser og videreutvikling</p> <p>Arbeidstageres rettigheter mht lønn, pensjon, stillingsvern mv</p> <p>Arbeidstid og arbeidsmiljø</p> <p>Arbeidstid, vern om fritid</p> <p>Arbeidstidsbestemmelsene bør følges og bedres, for å bevare folks helse. Det gis alt for mange dispensasjoner av økonomiske grunner, og av driftshensyn. F.eks. hviletid mellom vakter bør gjelde også i helsesektoren.</p> <p>Arbeidstidsordninger og medbestemmelse</p> <p>At arbeidstaker skal ha rett til en veldefinert fritid.</p> <p>At offentlige jurister ikke sakker akterut lønnsmessig og at unge jurister i private firmaer ikke blir lønnstapere.</p> <p>At regelverket er likt for arbeid på tjenestereise i utlandet som i Norge</p> <p>Avslutte tilknytning til politiske partier</p> <p>Avstand til politiske partiorganisasjoner</p> <p>Bedre Lønn til de lavtlønnede yrkene</p> <p>Befeste arbeiderne sin rett til lokal forhandlingsrett.</p>

<p>Digitalisering av arbeidslivet. Effektivisering av offentlig sektor, og at det fører til bedre lønn. Bonusordninger bør innføres. Faste ansettelser/stillingsvern Faste arbeidskontrakter Felles avtale selv om det er flere organisasjoner! Flere politiske streiker mot regjeringas rasering av arbeiderrettigheter (bli mer militant og aksjonistisk - lage generalstreik) + arbeide mot seksuell trakassering u arbeids- og organisasjonsliv Fordeling, altså kamp mot økonomisk ulikhet. Forhindre privatisering av offentlige tjenester. Forsvare en rettferdig lønnspolitikk i offentlig sektor Få redusert lokale forhandlinger mest mulig Gjenopprette en tariffavtale i staten og mer til sentrale forhandlinger Gode pensjonsordninger, sosial dumping, en sterk offentlig sektor Hindre reduisering av arbeidstakerens rettigheter Ikke for store lønns forskjeller Ikke lokale lønnsforhandlinger Innleie / tilfeldig arbeidskraft - Sterke føringer for lønnsforhandlinger sentralt (Arbeidstaker/arbeidsgiverorg) - Klare meninger om omorganisering / omstilling i arbeidslivet - Pensjonsordningen inn i lønnsforhandlinger Jeg er pensjonist nå og er passiv medlem. Jobbe for en rettferdig lønnspolitikk, skape arbeidsplasser for unge, motvirke a-krim, sosial dumping, jobbe for kompetanseheving for å møte utfordringene med automatisering/konkurransesutsetting. konkurranseutsetting av offentlig sektor Kunstig intelligens. Lederutvikling Lik lønn for lik arbeid uansett utdanning Likelønn mellom kvinner og menn på tvers av sektorer, hindre sosial dumping, tydelige miljøkrav, framtidige gode pensjonsvilkår i offentlig sektor, livslang læring. mangfold og inkludering Mat-politikk for Norge, og for Verden Midlertidige ansettelser Miljøforhold og arbeidsforhold til firmaer som leies inn for å gjøre tjenester på min arbeidsplass Minstelønn Misbruk av midlertidige ansettelser. Motarbeide privatisering. Avskaffelse av lokale lønnsforhandlinger. Unge generasjoners pensjon. Modernisering av offentlig sektor Mot høyrekreftene i samfunnet og den store omfordelingen av formue der det tas fra fattige og gis til de rike. Godt utdannede i offentlig sektor tjener for lite jfr høy studie gjeld om færre år i arbeidslivet. Videre bør foreningene jobbe mot den økende rasismen og fremmed hatet som skapes av høyre/ FRP Motarbeide New Public Management og holde opp viktigheten av medvirkning etter Hovedavtalen Motvirke aukande ulikskap Motvirke sosial dumping og utleie av arbeidskraft. omorganisering, privatisering av offentlige virksomheter Omstilling i offentlig sektor. Outsourcing og midlertidige ansettelser Pensjon i offentlig sektor - endringene har</p>	<p>Beholde 100% stillinger og bevare lokale arbeidsplasser Beholde AFP. Mulighet til å gå av ved 62 år med fulle rettigheter. Beholde opptjente rettigheter i forhold til arbeidstid, permisjoner mv Bekjempe midlertidig ansettelser/sosial dumping. Jobbe for strengere krav ved anbud slik at norske firma har en reell sjans Bærekraftig utvikling av næringslivet Betre vilkår for frilansere Brukermedvirkning internt Det å kunne stå i arbeid utover 70 år, dersom du ønsker det Digitalisering/modernisering Politikerne har meget dårlig kunnskaper om dette. Eldrebølgen og økt behov for helsepersonell Enklere arbeidsinnvandring til høyere utdanning Et grønt skifte i norsk arbeidsliv. Et mer fleksibelt arbeidsliv med mer fleksibel arbeidstid En mer effektiv offentlig sektor Et mer miljøvennlig samfunn Et nøkternt lønnsnivå som tillater at flest mulig kan bli tilbudt arbeid. Etterutdanning og veiledning Fag Fagforeningene kan bli for bakstreverske. De opptrer for ofte som museumsvoktere. De gjør seg uinteressante i trepartssamarbeidet om de ikke vil rikke seg en millimeter i viktige spørsmål som pensjon og arbeidstid. Faste stillinger i offentlig sektor Fleksibel fødselspermisjon Fleksibel pensjonsalder. Ikke bare festet til en bestemt alder. Fleksibelt arbeidsmarkedet. Inkluderende arbeidsliv. Flytte tillegg over på A-tabellen. Pensjon Forholdet mellom lokale lønnstillegg og generelle tillegg Forholdet til utenlandske firmas inntreden i norsk arbeidsliv Fornybar energi Forskningstid Framheve yrkets og jobben vårs betydning i et endrende samfunn. Få fjernet bemanningsbyråene, det må «lønne seg å være organisert», sosial dumping Globaliseringen med påfølgende reduksjon av lønn og reduksjon av lønninger og påvirkningskraft i forhold til kapitalkreftene. God nok informasjon til alle! Om det som er viktig, Typ. Allmøter med informasjon om rettigheter og plikter. Gode løsninger / pakker ved oppsigelse Gode pensjonsrettigheter og lokal medbestemmelse Helgetillegg, nattillegg og pensjon Helse/sikkerhet på arbeidsplassene Heve lønnen til akademikere som ikke er professorer eller førsteamanuenser. Hindre at effektiviseringen i staten går ut over ansatte sin sikkerhet. Hindre at norske arbeidslivstradisjoner blir visket bort på grunn av innleie av arbeidskraft. Hindre bruk av midlertidig ansettelse, samt være</p>
---	--

<p>tilbakevirkende kraft. Sammen med utsetting av tjenester gir dette et rent ran av arbeidstakere som har sørget for å holde statlig virksomhet i gang</p> <p>Pensjon offentlig sektor</p> <p>Psykisk helse</p> <p>Rekruttering, påvirke politikere</p> <p>Seksuell trakassering</p> <p>Sikre alderspensjonene slik at de ikke blir mindre verdt (som f.eks. 0,75%-regelens bestemmelser)</p> <p>Kampen mot privatisering av offentlige tjenester.</p> <p>Sikre arbeidsplasser, ikke fokus på høyere lønn men arbeide for å beholde det man har</p> <p>Sikre likelønn</p> <p>Sikre statlige arbeidsplasser over hele Norge, lik lønn for likt arbeid, ta vare på eldre arbeidstagere også lønnsmessig</p> <p>Solidarisk arbeid</p> <p>Sosial dumping</p> <p>Sosial dumping. Svart arbeid. Undergraving av tariffavtaler. Stå imot høyrekreftenes forsøk på å svekke fagforeningenes innflytelse.</p> <p>Stoppe privatisering</p> <p>Større fleksibilitet i arbeidstida</p> <p>Større fokus på turnus/skiftarbeid. Både lønns og arbeidstidsproblematikk</p> <p>Sørge for høy organisering. Kjempe mot privatisering</p> <p>Trygge arbeidsplasser</p> <p>Trygge arbeidsplasser</p> <p>Unngå mer privatisering av statlig virksomhet, salg av arvesølvet vårt.</p> <p>Unngå outsourcing av offentlig sektor, unngå salg av offentlige bygninger. Jobbe mot privatisering.</p> <p>Vanskelig så lenge en offentlig organisasjon er landsdekkende. For stor avstand mellom ansatte og høyre ledere. Vanskelig å nå fram med problemer.</p> <p>Verdsetting av de som har jobbet lenge på en arbeidsplass.</p> <p>Å få inn unge og utdannede i foreningene</p>	<p>vaktbikkje for rettferdig og lik lønn.</p> <p>Hindre konkurranseutsetting og kommersialisering av viktige samfunnsoppgaver slik at demokratisk kontroll over disse opprettholdes</p> <p>Hindre nullkontrakter og midlertidige engasjement/ansettelser. Vervekampanjer rettet mot yngre, både studenter og unge arbeidere. Sikre gode pensjonsvilkår etter et langt arbeidsliv. Tone ned støtte til politiske partier</p> <p>Hindre søndagsåpne butikker, vi trenger søndag som familiedag</p> <p>Holde arbeidsgivere ansvarlige med tanke på klima og miljø, samt likestilling på alle plan.</p> <p>Holde orden på rekrutteringskrav til norske arbeidsplasser, kontrollere/avdekke ulovligheter og regelbrudd. Bidra til arbeidstakeres motivasjon til utdanning, egenutvikling og yrkesstolthet.</p> <p>Oppmuntre til at senior-arbeidstagere gis større muligheter til å bidra med sin spesialist-/ervervede kunnskap, holdningsendring til 50pluss - gruppen.</p> <p>Høyere lønn for høyere utdanning i offentlig sektor. Vi blir hengende etter pga begrensninger gitt etter forhandlinger i andre foreninger.</p> <p>Ikke la EØS avtale ødelegger den norsk velferd system</p> <p>Ikke tenke på bare de som allerede er i arbeid og er medlemmer, men på de som bør få komme inn i arbeid. Inkludere utsatte grupper i større grad.</p> <p>Ikke være så pysete overfor ledelsen</p> <p>Inkluderende arbeidsliv</p> <p>Inkludering av de som står utenfor arbeidslivet</p> <p>Innvandring og integrering</p> <p>Integrering av arbeidstakere som har utdanning fra andre land - både nordmenn og innvandrere. Objektiv behandling/godkjenning av søknader som er basert på annet enn norske tradisjoner.</p> <p>Ivareta rettigheter opparbeidet i arbeidsmiljøloven og tilpasse seg ny teknologi (ITS)</p> <p>Jobbe med å sikre nøytralitet med tanke på politiske partier. Kontingent bør ikke gå til politiske partier slik som LO gjør i dag.</p> <p>Jobbe mot arbeidsgiverorganisasjonenes forsøk på å ødelegge trepartssamarbeidet</p> <p>Jobbe mot privatisering og konkurranseutsetting</p> <p>Karriererådgiving</p> <p>Klima og miljø</p> <p>Konkurranseutsetting må skje på like vilkår, med hensyn til lønn, skatter og avgifter.</p> <p>Konkurranseutsetting av offentlig sektor. Og "salg av landet" (Statskog osv).</p> <p>Kostnadene (og kontingenten) er alt for høye i forhold til opplevd nytte. Prisen må ned.</p> <p>Langsiktig industripolitikk</p> <p>Lik lønn for lik utdanning med lik ansiennitet innad i foreningen</p> <p>Lik lønn for lik jobb. Fjerne de lokale forhandlingene</p> <p>Lik lønn for likt arbeid, motarbeide kommersielle aktører</p> <p>Likestilling, arbeidstid og lønn</p> <p>LO må våkne mht miljøutfordringene, og slutte å tenke som på 1950-tallet</p> <p>Lokale lønnsforhandlinger</p> <p>Lønn for statlige pensjonister over 70 fastlønn og ikke bare timelønn og lavere skatt på pensjonen. Denne har vi betalt gjennom mange år i arbeid.</p>
--	--

Lønnspolitikk som fører til at ikke noen faller helt ut av lønnsutviklingen

Medbestemmelse

Medlemsverving, øking av andel arbeidstakere som er organiserte

Mer hensiktsmessige arbeidslokaler; mindre åpne landskap.

Mer informasjon om lønnsforhandlingene.

Mer rettferdig lønn i forhold til langvarig utdannelse

Mindre fokus på lønnsvekst, mer fokus på redusert arbeidstid

Modernisering av lønssystemet i staten - tilpasning til et mer fleksibelt arbeidsliv

Motarbeide utstrakt bruk av vikarstillinger/midlertidige stillinger.

Offentlig sektor er stadig i endringer og budsjettkutt er store. Det er ikke mulig å drive vår virksomhet med de store kuttene

Omorganiseringer. Omplussing.

Organisering av yngre arbeidstakere. Unge mennesker virker ikke å forstå hva fagforeninger er godt for. Det må fortelles.

Organisering på arbeidsplassen

Pensjon i offentlig sektor. Særaldersgrenser begrenses. Lønnspolitikk

Redusere lønnsforskjellene mellom ledere og andre ansatte i offentlig virksomhet.

Rendyrking av å jobbe for medlemmenes interesser som arbeidstakere og ikke ha politisk slagside, intet annet.

Rettsikkerhet og ytringsfrihet

Rettsvise om pensjon for dagens unge

Seniorer i arbeidslivet

Sikre nok fagpersonell på jobb og økonomi til rehabiliteringstilbud

sosial dumping, skattepolitikk, skatteunndragelse

Stillingsvern

Særaldersgrenser

Tilrettelegging av arbeidsforhold, også for handicappede ...

Trakassering

Trepartssamarbeidet

Unngå bare lokale lønnsforhandlinger

Utenlandsk arbeidskraft og undergraving av norsk arbeidsliv

Utjevning av lønn for likt arbeid/lik kompetanse.

Utleie av arbeidskraft

Verdien av en velinformert og kunnskapsbasert samfunnsdebatt. Ytringsfrihet. Medbestemmelse.

Redusere graden og utviklingen av New Public Management.

Viktig med fast tilknytning/jobb

Være opptatt av morgendagens arbeidsmarked. Med automatisering vil mange arbeidsplasser forsvinne.

Jeg mener vi står ved grensesnitt en nyindustrialiserte revolusjon. Kanskje om 10 år finnes ikke sjåføryrket, butikkyrket, etc. Dette må organisasjonene bli mer bevisst på.

Å skape forståelse i befolkningen for hvor viktige de er - sørge for at medlemstallene øker.

Å være partipolitisk uavhengige - lite festlig å sponse lønna til pampene uansett politisk farge!

Vedlegg: Spørreskjemaet

Enkelte mindre endringer i skjema ble gjort helt mot slutten og er ikke registrert nedenfor.

Q023:

Text

[Not back](#)

Velkommen til forskningsprosjekt om norsk arbeidsliv.

Forskningstiftelsen Fafo gjennomfører et prosjekt om arbeidstakerorganisasjoner og fagorganisering i Norge. Vi ønsker svar både fra fagorganiserte og uorganiserte om hvordan de oppfatter arbeidstakerorganisasjonenes arbeid for medlemmene.

Svarene behandles konfidensielt. Kantar TNS står for den tekniske gjennomføringen, og Fafo får overlevert datamaterialet fra Kantar TNS uten navn og -postadresser. Spørsmålene vil bli analysert med statistiske metoder, og alle svar vil være anonyme når forskningsresultatene publiseres. Det er frivillig å delta, og du kan trekke deg fra undersøkelsen uten å oppgi grunn helt fram til ferdigstilling av rapport (planlagt 28.2.2018).

Fafo håper likevel du vil delta i undersøkelsen fordi det vil styrke undersøkelsen og gi et bredere bilde av arbeidstakerorganisering i Norge. Prosjektet er meldt til Personvernombudet for forskning.

Spørsmål kan rettes til Fafo-forsker Åsmund Arup Seip (aasmund.arup.seip@fafo.no).

Åsmund Arup Seip

Forsker, dr. Philos.

Q001:

Matrix

[Answer not required](#) | [Not back](#) | [Number of rows: 10](#) | [Number of columns: 6](#)

Hvor godt eller dårlig kjenner du de følgende fagforeningene / arbeidstakerorganisasjonene?

[Rows: Normal](#) | [Columns: Normal](#)

[Rendered as Dynamic Grid](#)

	Svært dårlig / kjenner ikke	Ganske dårlig	Verken dårlig eller godt	Ganske godt	Svært godt	Ikke sikker
BFO - Befalets fellesorganisasjon	?	?	?	?	?	?
Forskerforbundet	?	?	?	?	?	?
Juristforbundet	?	?	?	?	?	?
NITO	?	?	?	?	?	?
Norges Offisersforbund	?	?	?	?	?	?
Norsk Tjenestemannslag	?	?	?	?	?	?
Parat	?	?	?	?	?	?
Politiets Fellesforbund	?	?	?	?	?	?
Samfunnsviterne	?	?	?	?	?	?
Tekna	?	?	?	?	?	?

Q002:

Multi coded

[Answer not required | Not back](#)

Hvilke kilder til kunnskap om fagforeninger / arbeidstakerorganisasjoner er viktigst for deg?

Merk alle som passer

Normal

- 1 Dagsaviser
- 2 Lokalaviser
- 3 Nyhetskanaler på Internett
- 4 Radio
- 5 TV
- 6 Fagblader
- 7 Facebook
- 8 Twitter
- 9 E-post
- 10 Blogger på Internett
- 11 Organisasjonenes egne nettsider
- 12 Andre kilder
- 13 Ingen spesielle kilder / er ikke spesielt interessert
- 14 Ikke sikker

Q003:

Matrix

[Answer not required | Not back | Number of rows: 8 | Number of columns: 6](#)

Hvilken vekt mener du følgende forhold bør ha i fagforbundenes / arbeidstakerorganisasjonenes arbeid i offentlig sektor?

Rows: Normal | Columns: Normal**Rendered as Dynamic Grid**

	Svært liten	Ganske liten	Verken liten eller stor	Ganske stor	Svært stor	Ikke sikker
Lokale lønnsforhandlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pensjon i offentlig sektor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Regulering av arbeidstid	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Påvirke stortingspolitikkerne	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Forhandle frem gode medlemstilbud	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Likestilling mellom kvinner og menn	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Miljøvern og klimapolitikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Konkurransetsetting av offentlig virksomhet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q004:

Single coded

Not back

Er du medlem av et fagforbund eller en arbeidstagerorganisasjon, og i så fall med hvilken tilknytning?

Normal

- 1 Ja, jeg er tillitsvalgt nå
- 2 Ja, og jeg har vært tillitsvalgt tidligere
- 3 Ja, jeg er ordinært medlem (uten tillitsverv)
- 4 Ja, jeg er studentmedlem
- 5 Nei, er ikke medlem
- 6 Ikke sikker

Ask only if Q004,1,2,4

B001: Er organisert

Begin block

Q005:

Open

Answer not required | Not back

Hva heter fagforbundet ditt / arbeidstagerorganisasjonen din?

Vennligst skriv tekst

Scripter notes: Avkrysningsboks for Ikke sikker

Client notes: Sett inn avkrysningsboks for Vet ikke.

Q006:

Single coded

Answer not required | Not back

Er fagforbundet ditt / arbeidstagerorganisasjonen din tilsluttet en av disse hovedorganisasjonene?

Normal

- 1 LO
- 2 YS
- 3 Unio
- 4 Akademikerne
- 5 Nei, ikke tilsluttet noen hovedorganisasjon
- 6 Ikke sikker

Q008:

Multi coded

[Not back](#) | **Min = 1**

Har du i løpet av det siste året vært i kontakt med en tillitsvalgt vedrørende noen av de følgende forholdene?

Merk alle som passer

Normal

- 1 Egen lønn
- 2 Lønnsfordelingen på arbeidsplassen din generelt sett
- 3 Søkt råd / hjelp i sak mellom deg og nærmeste leder
- 4 Tatt opp andre spørsmål vedrørende arbeidsstedet ditt
- 5 Andre forhold
- 6 Nei, ikke vært i kontakt med tillitsvalgt
- 7 Ikke sikker

Q009:

Single coded

[Not back](#)

Har du i løpet av det siste året deltatt på fagforeningsmøte / informasjonsmøte holdt av fagforeningen?

Normal

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Ikke sikker

Ask only if **Q009,1**

Q010:

Single coded

[Answer not required](#) | [Not back](#)

Hvilket utbytte hadde du av (det siste) fagforeningsmøtet du deltok i? Vil du si det var ...

Normal

- 1 Helt unyttig
- 2 Ganske unyttig
- 3 Verken unyttig eller nyttig
- 4 Ganske nyttig
- 5 Svært nyttig
- 6 Ikke sikker

Ask only if Q009,1,2

Q011:

Matrix

Answer not required | Not back | Number of rows: 5 | Number of columns: 6

Hvordan vurderer du jobben den lokale tillitsvalgte i fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på arbeidsplassen din, på de følgende områdene?

Dersom det ikke er lokal tillitsvalgt på arbeidsplassen din, kryss av for "Ikke aktuelt".

Rows: Normal | Columns: Normal

Rendered as Dynamic Grid

	Svært dårlig	Ganske dårlig	Verken dårlig eller bra	Ganske bra	Svært bra	Ikke sikker	Ikke aktuelt
Forhandler lønnen din	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Informerer medlemmene om organisasjonens politikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Lydhørhet overfor synspunktene dine	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stiller opp om du har problemer	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er engasjert i arbeidsmiljøspørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q007:

Multi coded

[Answer not required](#) | [Not back](#)

Følger du fagforbundet ditt / arbeidstakerorganisasjonen din på noen av følgende sosiale medier?

Merk alle som passer

Normal

- 1 Facebook
- 2 Twitter
- 3 Instagram
- 4 Snapchat
- 5 LinkedIn
- 6 YouTube
- 7 Nei, ingen av disse
- 8 Ikke sikker

Q012:

Matrix

[Answer not required](#) | [Not back](#) | [Number of rows: 9](#) | [Number of columns: 6](#)

Hvor enig eller uenig er du i de følgende beskrivelsene av den jobben fagforbundet ditt / arbeidstakerorganisasjonen din gjør på nasjonalt nivå?

Rows: Normal | **Columns: Normal**

Rendered as Dynamic Grid

	Helt uenig	Delvis uenig	Verken uenig eller enig	Delvis enig	Helt enig	Ikke sikker
Fører en tydelig lønnspolitikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Gir medlemmene god informasjon om organisasjonens politikk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er interessert i å høre synspunktene dine	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Stiller opp for deg om du har problemer	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tar et helhetlig samfunnsansvar	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Er engasjert i utviklingen av offentlig sektor	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Har informative nettsider	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Tar aktivt i bruk sosiale medier (Facebook, Twitter eller Instagram)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jobber for en lønnsfordeling du er fornøyd med	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q013:**Matrix****Answer not required | Not back | Number of rows: 8 | Number of columns: 6**

Hvor enig eller uenig er du i de følgende utsagnene?

Rows: Normal | Columns: Normal**Rendered as Dynamic Grid**

	Helt uenig	Ganske uenig	Verken uenig eller enig	Ganske enig	Helt enig	Ikke sikker
Jeg synes fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min er godt synlig i media	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Det ville være vanskelig for meg å bytte fagforening / arbeidstakerorganisasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mange med lang utdanning tjener for lite i forhold til industriarbeidere	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min er for passiv i politiske spørsmål	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Med min utdanning, er det bare én fagforening / arbeidstakerorganisasjon som er aktuell	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg identifiserer meg med fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fagforeninger / arbeidstakerorganisasjoner bør også ta hensyn til andre grupper enn egne medlemmer i lønnsforhandlinger	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fagforeninger / arbeidstakerorganisasjoner bør ikke støtte enkelte politiske partier i en valgkamp	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q014:

Matrix

[Answer not required](#) | [Not back](#) | [Number of rows: 8](#) | [Number of columns: 6](#)

Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med arbeidet fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen din gjør når det gjelder følgende forhold?

[Rows: Normal](#) | [Columns: Normal](#)

[Rendered as Dynamic Grid](#)

	Svært misfornøyd	Ganske misfornøyd	Verken misfornøyd eller fornøyd	Ganske fornøyd	Svært fornøyd	Ikke sikker
Lokale lønnsforhandlinger	?	?	?	?	?	?
Pensjon i offentlig sektor	?	?	?	?	?	?
Regulering av arbeidstid	?	?	?	?	?	?
Påvirke politikerne på Stortinget	?	?	?	?	?	?
Forhandle frem gode medlemstilbud	?	?	?	?	?	?
Likestilling mellom kvinner og menn	?	?	?	?	?	?
Miljøvern og klimapolitikk	?	?	?	?	?	?
Konkurransetsetting av offentlig virksomhet	?	?	?	?	?	?

Q015:

Single coded

[Not back](#)

Har du i løpet av de siste 2 årene byttet / vurdert å bytte fagforening / arbeidstakerorganisasjon?

[Normal](#)

- 1 Ja, jeg har byttet (meldt meg ut av en forening og inn i en annen)
- 2 Ja jeg har vurdert å bytte, men har ikke gjort det ennå.
- 3 Jeg vurderer å melde meg ut (være uorganisert)
- 4 Nei, jeg har ikke vurdert å bytte eller å melde meg ut
- 5 Ikke sikker

B001: Er organisert

End block

Ask only if Q004,5

B002: Er uorganisert

Begin block

Q016:

Single coded

Not back

Har du tidligere vært medlem av et fagforbund eller en arbeidstakerorganisasjon?

Normal

- 1 Ja,
- 2 Nei
- 3 Ikke sikker

Ask only if Q016,1

Q017:

Multi coded

Answer not required | Not back

Hva er de(n) viktigste årsaken(e) til at du meldte deg ut av ditt daværende forbund / din daværende arbeidstakerorganisasjon?

Merk alle som passer

Normal

- 1 Det er ikke noe tilbud på arbeidsplassen min
- 2 Jeg skiftet til stilling der medlemskap ikke lengre er aktuelt
- 3 Jeg var misfornøyd med fagforeningen / arbeidstakerorganisasjonen min
- 4 Medlemskapet ble for dyrt
- 5 Jeg synes ikke jeg fikk noe igjen for medlemskapet
- 6 Jeg er ikke blitt kontaktet av fagforening etter at jeg skiftet jobb
- 7 Jeg ønsker ikke lenger å være fagorganisert
- 996 Annet, vennligst spesifiser **Open *Position fixed*
- 8 Ikke sikker

Ask only if Q016,2,3

Q018:

Multi coded

[Answer not required](#) | [Not back](#)

Hva er de(n) viktigste grunnen(e) til at du ikke er medlem i en fagforening / arbeidstakerorganisasjon?

Merk alle som passer

Normal

- 1 Det er ingen arbeidstakerorganisasjon på arbeidsplassen min
- 2 Jeg er bare midlertidig ansatt
- 3 Jeg er aldri blitt spurt om å være med
- 4 Organisasjonen(e) på arbeidsplassen min ivaretar ikke min yrkesgruppe
- 5 Annen grunn
- 6 Ikke sikker

Q019:

Matrix

[Answer not required](#) | [Not back](#) | [Number of rows: 8](#) | [Number of columns: 6](#)

Hvor enige eller uenig er du i de følgende utsagnene?

[Rows: Normal](#) | [Columns: Normal](#)

[Rendered as Dynamic Grid](#)

	Helt uenig	Ganske uenig	Verken uenig eller enig	Ganske enig	Helt enig	Ikke sikker
Jeg ivaretar interessene mine best selv	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg har ikke behov for å være medlem av en fagforening / arbeidstakerorganisasjon	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Fagforeningsmedlemskap er for dyrt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidsgiver motarbeider ansatte som er organisert	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Jeg vil gjerne være medlem, men har ikke fått meldt meg inn ennå	☐	☐	☐	☐	☐	☐
I min stilling er det unaturlig å være fagorganisert	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Har ikke funnet en organisasjon som passer meg	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Arbeidstakerorganisasjoner er unødvendige i dagens arbeidsliv	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q020:

Single coded

[Answer not required | Not back](#)

Hvis du skulle melde deg inn i en arbeidstakerorganisasjon, hvilken hovedsammenslutning tror du ville passe best for deg?

Normal

- 1 LO
- 2 YS
- 3 Unio
- 4 Akademikerne
- 5 Frittstående arbeidstakerorganisasjon
- 6 Ikke sikker / ønsker ikke oppgi

B002: Er uorganisert

End block

Q021:

Open

[Answer not required | Not back](#)

Hvis du skal peke på et tema / område du mener det er ekstra viktig at fagforeningene / arbeidstakerorganisasjonene jobber med i årene fremover, hvilket ville det være?

Vennligst skriv kort tekst

Scripter notes: Avkrysningsboks for Ikke sikker

Q022:

Single coded

[Answer not required | Not back](#)

Hvordan vil du beskrive stillingen din?

Normal

- 1 Stilling uten lederansvar
- 2 Leder med personalansvar
- 3 Toppleder
- 4 Annen lederstilling
- 5 Ikke sikker

NTLs omdømme 2018

Hvordan oppfatter fagorganiserte og uorganiserte i statlige virksomheter arbeidstakerorganisasjonenes arbeid for medlemmene? Dette notatet viser resultatene fra en undersøkelse rettet til ansatte i staten og gjennomført av Fafo i januar 2018. NTL er det desidert best kjente forbundet blant statsansatte. I notatet blir svar fra NTLs medlemmer sammenliknet med svarene fra medlemmer i de andre arbeidstakerorganisasjonene sett under ett. Tallene viser stor likhet mellom NTL og andre organisasjoner, men også at NTL på noen områder skiller seg ut. Undersøkelsen viser dessuten hvilke grunner de uorganiserte oppgir for ikke å stå tilsluttet en fagforening.

Borggata 2B
Postboks 2947 Tøyen
N-0608 Oslo
www.fafo.no

Fafo-notat 2018:08
ISSN 0804-5135
Bestillingsnr. 10273